

สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษาออกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Conditions and Problems in Conducting Classroom Action Research
of Teachers in District Non-Formal and Informal
Education Centers in Narathiwat Province**

Miss Rohanee Awaekaji

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

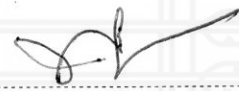
2013

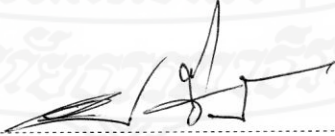
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา
ชื่อและนามสกุล นางสาวอรฮานิ อาแวกาจิ
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เก็จกนก เอื้อวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เก็จกนก เอื้อวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชิต ฤทธิจัญญ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

ผู้ศึกษา นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ รหัสนักศึกษ 2542301953 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เก็จนก เอื้อวงศ์ **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา (2) ศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และ(3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานราชการ ในตำแหน่งครูอาสาฯ ครูอาสาฯ ปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน 133 คน ข้าราชการครูจำนวน 4 คน และผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .80 และแบบสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (2) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ในด้านการวางแผน ได้แก่ ครูขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย และขาดความร่วมมือและความต่อเนื่องในการทำวิจัย ด้านการปฏิบัติ ได้แก่ ครูไม่ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียน และผู้เรียนไม่มีเวลาเรียนเหมือนนักศึกษาในระบบทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำวิจัย ด้านการสังเกต ได้แก่ ผู้เรียนไม่มาพบกลุ่มตามแผนอย่างต่อเนื่องทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงานสถานศึกษา ได้แก่ ครูไม่นำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัย ครูไม่นำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการเรียนการสอนอย่างแท้จริง และผลงานวิจัยยังไม่เป็นที่ยอมรับ และ (3) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการจัดประกวดผลงานวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีการอบรมกระบวนการวิจัยที่ถูกต้อง และส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้เรียนอย่างแท้จริง

คำสำคัญ วิจัยในชั้นเรียน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

Independent Study title: Conditions and Problems in Conducting Classroom Action Research of Teachers in District Non-Formal and Informal Education Centers in Narathiwat Province

Author: Miss Rohanee Awaekaji; **ID:** 2542301953;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent Study advisor: Dr. Ketkanok Urwongse, Assistant Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The purposes of this research were to study (1) conditions in conducting classroom action research of teachers in district non-formal and informal education centers in Narathiwat province; (2) problems in conducting classroom action research of the teachers; and (3) suggestions on encouraging the teachers to conduct classroom action research.

The research sample consisted of 133 government employees classified into voluntary teachers, pondok voluntary teachers and teachers in learning centers, four teachers who were government officials, and four school administrators. The employed data collecting instruments were a rating scale questionnaire with reliability coefficient of .80 and an interview structure. The data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

Research findings were as follows: (1) the overall and by-aspect conditions of conducting classroom research of teachers in district non-formal and informal education centers in Narathiwat province were rated at the high level including the aspects of planning, action, observation, and reflection; (2) as for problems of conducting classroom action research, the problems in the planning aspect were the following: the teachers' lack of systematic planning, their lack of knowledge and understanding in conducting classroom action research, and their lack of cooperation and continuity in conducting classroom action research; problems in the action aspect were the following: the teachers did not use innovations in developing the learners, and the learners did not have time to learn like learners in the school system resulting in discontinuity of conducting classroom action research; the problem in the observation aspect was that the learners did not attend group activities as planned which resulted in obstructing the observation of their behaviors; and problems in the reflection aspect were the following: the teachers did not present and disseminate their research findings, the teachers did not seriously apply findings from their research in their instruction, and their research findings were not accepted; and (3) suggestions on encouraging the teachers to conduct classroom action research were the following: the school should organize a contest of classroom action research works, it should hold in-service training on the correct process of conducting classroom action research for the teachers, and it should encourage the teachers to actually apply findings from their action research studies to solve instructional problems.

Keywords: Classroom action research, Non- formal and informal education

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ดี ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากผู้ที่มีพระคุณหลายท่าน ท่านแรก คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เก็จกนก เอื้อวงศ์ ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และรองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต ฤทธิจรูญ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ตั้งแต่ต้นจนจบทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาที่ให้การอบรมสั่งสอน และให้ความอนุเคราะห์เสมอมา และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญที่สละเวลาในการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ ตรวจทานความถูกต้องของภาษา และพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ ครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ข้าราชการ เพื่อนนักศึกษา และพนักงานราชการทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือและกำลังใจจากคุณแม่ ลูก พี่น้องและเพื่อนๆ ตลอดจนบุคคลต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลืออีกมาก ที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณและขอบคุณไว้ในโอกาสนี้

รอสานี อาแวกาจิ

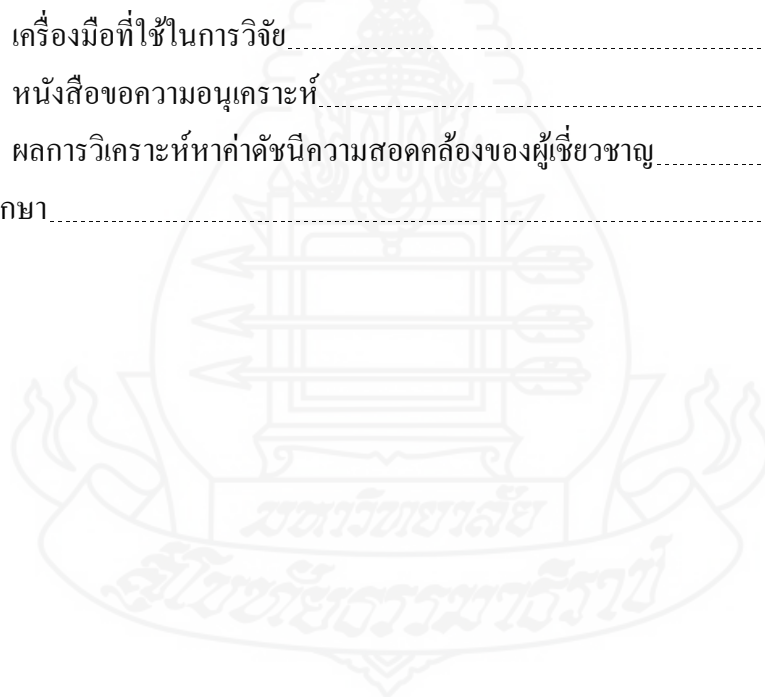
มิถุนายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและรายงานการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง.....	8
การวิจัยในชั้นเรียน.....	9
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะ ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา.....	53
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	87
ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	88
ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	99
ค ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ.....	107
ประวัติผู้ศึกษา.....	110

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประเภทของครู และประสบการณ์การทำงาน.....	57
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมาในภาพรวม.....	58
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผน.....	59
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัด นครราชสีมา ด้านการปฏิบัติ.....	60
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัด นครราชสีมา ด้านการสังเกต.....	61
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัด นครราชสีมา ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน.....	62
ตารางที่ 4.7 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการวางแผน จากการตอบแบบสอบถาม.....	64
ตารางที่ 4.8 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการปฏิบัติ จากการตอบแบบสอบถาม.....	65
ตารางที่ 4.9 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสังเกต จากการตอบแบบสอบถาม.....	66
ตารางที่ 4.10 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน จากการตอบ แบบสอบถาม.....	67

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 กิจกรรมในการทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน21

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นนวัตกรรมรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนการสอนสำหรับครู กศน.ยุคใหม่ ที่สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 ระบุว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และมาตรา 30 ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา การดำเนินการตามแบบการจัดการศึกษาจะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานอย่างเป็นระบบเห็นภาพของงานตลอดแนว มีการตัดสินใจที่มีคุณภาพเพราะจะมองเห็นทางเลือกต่าง ๆ ได้กว้างขวาง และลึกซึ้งขึ้น แล้วจะตัดสินใจเลือกทางเลือกต่างๆ อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ครูนักวิจัยจะมีโอกาสมากขึ้นในการคิด ไคร์ครวญเกี่ยวกับเหตุผลของการปฏิบัติงาน และครูจะสามารถบอกได้ว่างานจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติไปนั้นได้ผลหรือไม่ เพราะอะไร นอกจากนี้ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนนี้ จะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างดี เพราะการทำงานและผลของการทำงานนั้น ล้วนมีความหมายและคุณค่าสำหรับครูในการพัฒนานักเรียน ผลจากการทำวิจัยในชั้นเรียน จะช่วยให้ครูได้ตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอันจะนำมาซึ่งความรู้ และความปิติสุขในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องของครูเป็นที่คาดหวังว่า เมื่อครูผู้สอนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนอย่างเหมาะสมแล้ว จะก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษา และวิชาชีพครูอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2) วงวิชาการศึกษามีข้อความรู้และ/หรือ นวัตกรรมทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจริงเกิดมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก และ 3) วิถี

ชีวิตของครูหรือวัฒนธรรมในการทำงานของครู จะพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Professional Teacher) มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะครุณักวิจัยจะมีคุณสมบัติของการเป็นผู้แสวงหาความรู้หรือผู้เรียนรู้ (Learner) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีประโยชน์ คือ ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เป็นการเปลี่ยนบทบาทของครูใหม่ ช่วยเสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ทำให้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเป็นการกระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครู พัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับ และทำให้ครูสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน (โสรส กันแก้ว : 2549:35)

การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูทุกคนให้ความสนใจ เพราะครูมีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ หากครูสามารถใช้การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนแล้ว ย่อมเป็นแนวทางนำไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียนในอนาคต และยังช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ

ศูนย์การศึกษาอิสระและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ หรือ กศน.อำเภอ เป็นสถานศึกษาแห่งหนึ่งที่มีรูปแบบและวิธีการจัดเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีความยืดหยุ่นหลากหลาย และมีมาตรฐาน มีภารกิจหลัก ได้แก่ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ในภารกิจที่กล่าวมาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นภารกิจของ กศน.ที่มีความสำคัญอันดับแรก เป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียนด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมและมีสาระหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต การทำงานและการศึกษาต่อเนื่อง ก่อให้เกิดชีวิตที่มั่นคงและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคล การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความสามารถของบุคคลเพื่อให้สามารถจัดการกับตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความสุข ความปลอดภัยในสังคม เป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของบุคคลเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนและแก้ปัญหาสังคมของตนได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนเป็นการบูรณาการความรู้และทักษะจากการศึกษาที่ผู้เรียนมีอยู่ หรือได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมโดยมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้และทุนทางสังคมเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและ

ชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ และการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตที่เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการทำงาน จากบุคคล จากครอบครัว จากชุมชน จากแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความบันเทิง และการพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตามการวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ครู กศน.ทุกคนต้องทำในทุกภาคเรียน ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของผู้สอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และผลของการวิจัยจะไปมีส่วนในการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการจัดการการศึกษา/การให้บริการ ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และผู้สอนที่เน้นผู้เรียนและผู้รับบริการเป็นสำคัญ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และผู้สอนที่เน้นผู้เรียนและผู้รับบริการเป็นสำคัญ หมายถึง ครู และผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง สามารถบริหารจัดการให้ผู้เรียนและผู้รับบริการได้เรียนรู้เต็มตามความสามารถและศักยภาพทางการเรียนรู้แต่ละบุคคล โดยครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญ และกำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการสำรวจข้อมูลความต้องการ การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้รับบริการเพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อ เทคโนโลยีที่เหมาะสม และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลที่มุ่งเน้นพัฒนาการของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมถึงการให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาของผู้เรียนอย่างทั่วถึง ครูสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าประสงค์ของหลักสูตร เกณฑ์การพิจารณา ข้อที่ 5 ครูทุกคนมีการทำวิจัยในชั้นเรียน การประเมินผลจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อนำไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู หมายถึง ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกณฑ์การพิจารณา ข้อที่ 8 การศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้น จากประสบการณ์ และการสอบถามผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่าทั้งครูและผู้บริหารสถานศึกษายังให้ความสำคัญต่อการวิจัยในชั้นเรียนในระดับหนึ่งเท่านั้น ผู้วิจัยในฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสุโขทัย-ลก จึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปใช้

ประโยชน์และเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้รับบริการต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

3. กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนจากเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้กำหนด กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้แนวคิดของเคมมิส และแมกเทกการ์ต (Kemmis และ McTaggart: 1998 หน้า 11-15 อ้างถึงในองอาจ นัยพัฒน์ : 2551 หน้า 301-303) ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติ (Act) ด้านการสังเกต (Observe) และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect)

4. ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร

4.1.1 ประชากร

1) ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 15 คน และพนักงานราชการ ประกอบด้วย ครูอาสาฯ ครูอาสาฯปอเนาะ

และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 204 คน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 13 คน

4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **วิจัยในชั้นเรียน** หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการซึ่งครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือพัฒนาการเรียนการสอน และนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

5.2 **สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน** หมายถึง สภาพในการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของพนักงานราชการ ดังนี้

5.2.1 **สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการวางแผน** หมายถึง สภาพการดำเนินการของครูในการวิเคราะห์และสำรวจปัญหา ศึกษาทฤษฎี เลือกนวัตกรรมหรือวิธีการ หรือเขียนเค้าโครงการวิจัย

5.2.2 **สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการปฏิบัติ** หมายถึง สภาพการดำเนินการของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรม การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และการปฏิบัติการสอน

5.2.3 **สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสังเกต** หมายถึง สภาพการดำเนินการของครูในการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2.4 สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน หมายถึง

สภาพการดำเนินการของครูในการนำผลการวิจัยมานำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้

5.3 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง สิ่งที่เป็นปัญหา หรือ สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย การวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดของพนักงานราชการ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและข้าราชการครู ดังนี้

5.3.1 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการวางแผน หมายถึง สิ่งที่เป็นปัญหา หรือ สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนในการวิเคราะห์และสำรวจปัญหา ศึกษาทฤษฎี เลือกนวัตกรรมหรือวิธีการ หรือเขียนเค้าโครงการวิจัย ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

5.3.2 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการปฏิบัติ หมายถึง สิ่งที่เป็นปัญหา หรือ สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนในการจัดทำแผนการเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรม การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และการปฏิบัติการสอนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

5.3.3 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการสังเกต หมายถึง สิ่งที่เป็นปัญหา หรือ สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนในการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

5.3.4 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่เป็นปัญหา หรือ สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนในการนำผลการวิจัยมาเสนอ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

5.4 ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง ข้าราชการครู และพนักงานราชการในตำแหน่งครูอาสาสมัครประจำตำบล ครูอาสาสมัครประจำสถาบันศึกษาปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนชุมชนในสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส

5.5 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

5.6 ข้อเสนอแนะ หมายถึง ข้อคิดเห็นในการพัฒนาหรือส่งเสริมในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของพนักงานราชการ ประกอบด้วย ครูอาสาฯ ครูอาสาฯ ปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา และจากการสัมภาษณ์ข้าราชการครู และผู้บริหารสถานศึกษา

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

6.1 ผลของการวิจัยใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร นำไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา ในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

6.2 ผลของการวิจัยจะใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร นำไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน ผู้รับบริการ ซึ่งทำให้เกิดมาตรฐานการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

6.3 หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดนโยบายสนับสนุนส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 2

เอกสารและรายงานศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหา การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัด นราธิวาส ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.1 ความหมายการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.3 ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.4 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.5 สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.7 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
 - 2.1 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษานอกระบบ
 - 2.2 ภารกิจหลักของงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
 - 2.3 หน่วยงานสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
 - 2.4 หลักการของการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 - 2.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

รายละเอียดคนนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นจุดเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการสอนของครู เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว แล้วนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ เป็นการวิจัยที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนของครู ครูทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

นักการศึกษา และนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 7) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษา และวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนของครูเอง และเพื่อเผยแพร่งานวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

สุวิมล ว่องวานิช (2547: 21) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน
วาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2547: 1) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ทำให้ได้มีความรู้หรือคำตอบซึ่งครูเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง โดยมีจุดหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

วัลภา ภูริปัญญา (2546: 9) สรุปความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน ได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนหมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ โดยมีครูเป็นผู้ทำวิจัย และนำผลไปใช้ปฏิบัติจริง โดยการแสวงหาวิธีแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสม

จากการศึกษาความหมาย คำว่า การวิจัยในชั้นเรียนที่มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ ความหมายไว้นั้น สรุปได้ ดังนี้ การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการซึ่งครูเป็นผู้จัดทำขึ้นเอง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือพัฒนาการเรียนการสอน และนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนหรือส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ระบุไว้ในมาตรา 24(5) ว่าส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และในมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐเห็นความสำคัญในการทำวิจัยทางการศึกษา

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนพอสรุปได้ ดังนี้ (โสทรส กันแก้ว : 2549:35)

1) เป็นเครื่องมือของครูในการพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ และทำให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไม่หยุดนิ่ง เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทันทั่วถึง

2) ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3) ให้โอกาสครูสร้างองค์ความรู้ทักษะการวิจัย การประยุกต์ใช้ทางเลือกได้

4) เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู

5) ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

6) ช่วยตรวจสอบการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล

7) นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพสูงขึ้น

8) เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

9) เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา

จากการศึกษาความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน สรุปได้ ดังนี้ ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือของครูในการพัฒนาไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ เพื่อแก้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ แต่ครูก็ต้องพยายามศึกษา ค้นคว้าหาแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตน เป็นแนวทางที่นำมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนได้อย่างมั่นใจต่อไป

1.3 ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่เกิดจากการศึกษาโดยครูซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ของห้องเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง แล้วทำการเขียนรายงานผลการศึกษาออกมาในรูปแบบของงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในครั้งต่อไป ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนจึงมีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นงานวิจัยที่มุ่งค้นหารูปแบบ และวิธีการที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 2) เป็นงานวิจัยที่มุ่งพัฒนาคุณภาพของตัวผู้เรียนและประสิทธิภาพของครูผู้สอน
- 3) เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษา สำรวจสภาพที่ปรากฏตามความต้องการ ความคิดเห็น

และความสนใจของบุคคลในห้องเรียน

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2544 : 34-36) อธิบายว่าการวิจัยในชั้นเรียนโดยมากเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจจะเป็นการปฏิบัติการเต็มรูปแบบหรือเฉพาะส่วน วิธีการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีความเฉพาะเจาะจง และต่างจากการวิจัยทางการศึกษา ดังนี้ จุดเริ่มต้นของการวิจัยมีจุดกำเนิดจากสภาพปัญหาหรือข้อข้องใจในชั้นเรียน การสอนที่ครูพบ ครูต้องการปรับปรุง หรือแก้ปัญหานั้นด้วยวิธีการวิจัย โดยเริ่มจากความคิดของครูมากกว่าความต้องการของผู้อื่น และไม่ได้นำด้วยหลักการและทฤษฎีโดยตรง ทั้งนี้ หลักการและทฤษฎีทางการศึกษานำมาสนับสนุนในภายหลัง เช่น เลือกวิธีการแก้ปัญหานั้นที่สมเหตุสมผลตามหลักจิตวิทยาในการวิจัยในชั้นเรียนที่ทำอย่างรวดเร็ว โดยครูผู้สอนนำวิธีการแก้ปัญหานั้นที่ตนเองคิดขึ้นไปใช้กับผู้เรียน และสังเกตผลแก้ปัญหานั้น และมีการดำเนินงานที่เป็นวงจรต่อเนื่อง มีกระบวนการทำงานที่มีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติ เพื่อแก้ปัญหานั้นที่เกิดขึ้น ระหว่างการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผู้เรียน

นัทธ อัสภาภรณ์ (2545 : 7) ได้สรุปลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนโดยครูซึ่งประสบปัญหาโดยตรง โดยใช้กับกลุ่มประชากรจริง เครื่องมือในการวิจัยจะใช้หลากหลายพร้อมพัฒนาปรับปรุงอย่างเหมาะสม ส่วนกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มจากการวางแผนปฏิบัติ สังเกต และสะท้อนการปฏิบัติที่ปรับปรุงผลเพื่อนำไปใช้ต่อ

ต้องจิตร์ โสมะภีร์ (2546 : 14) สรุปลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า เป็นวิธีหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหานั้นหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้ ครูจะเข้าใจว่าการวิจัยเป็นวิธีการที่ยุ่งยากและต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นอย่างดี แต่จริงแล้วครูได้ทำงานในลักษณะของนักวิจัยอยู่บางส่วนแล้ว คือ สอนพร้อมกับแก้ปัญหานั้นในห้องเรียน

วาโร เฟ็งสวัสดี (2547: 3) สรุปลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า จุดเริ่มต้นของการวิจัยเกิดจากข้อข้องใจในการเรียนการสอนที่ครูพบ ครูต้องการปรับปรุงหรือแก้ปัญหานั้นโดย

ครูจะลงมือคิดค้นหาวิธีการแก้ปัญหาขึ้นเอง ปัญหาการวิจัยเป็นปัญหาที่เล็กแต่มีความหมายสำหรับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นการวิจัยสถานการณ์จริงในห้องเรียนไม่ได้จัดสถานการณ์ใหม่ หรือจัดห้องเรียนขึ้นมาใหม่เพื่อทำการวิจัย โดยเฉพาะมุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียนผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน เป็นการวิจัยที่มุ่งผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในทันทีทันใด เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น การวิจัยที่ควบคู่กับการเรียนการสอนปกติ นั่นคือ ผู้สอนจะทำหน้าที่สอนและทำวิจัยไปพร้อมกัน

จากการศึกษาลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน ที่มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้อธิบายไว้ นั่นสรุปลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่าเป็นลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ผู้ปฏิบัติงานทำวิจัยขึ้นเองในชั้นเรียน แล้วนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือวิจัยอย่างหลากหลาย มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล มีหลักการและทฤษฎีทางการศึกษา เป็นการวิจัยเกี่ยวกับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและมีกระบวนการทำงานที่มีส่วนร่วม

1.4 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยเป็นกระบวนการแก้ปัญหาโดยผ่านการวางแผน การรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ การวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความหมายข้อมูล การวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้ได้ความรู้ใหม่มาเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าและพัฒนาคนให้สามารถเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นการลดความขัดแย้งของคนลงได้ (สุภัทรา เอื้อวงศ์:2554)

สมบัติ บุญประคม (2545: 35) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และวิเคราะห์วิจารณ์ผลการปฏิบัติโดยใช้วงจร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การลงมือทำจริง การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนเข้าสู่วงจรใหม่ จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ปัญหาได้จริง หรือสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เคมมิส และแมกเทกการ์ต (Kemmis และ McTaggart : 1998) ได้กล่าวถึงหลักการพิจารณาว่าเป็นกระบวนการวิจัย 4 ประการคือ 1) เป็นการปฏิบัติที่ไม่ใช่สิ่งที่ทำตามปกติ แต่ต้องทำเป็นระบบและได้รับความร่วมมือจากกลุ่ม 2) ไม่เป็นเพียงการแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่เท่านั้น แต่ต้องเกิดมาจากแรงกระตุ้นที่ต้องการปรับปรุงพัฒนางานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3) ไม่ใช่การปรับปรุงพัฒนางานของผู้อื่น แต่เป็นงานของกลุ่มตนเองที่มีบทบาทหน้าที่อยู่ 4) การวิจัยไม่ใช่วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะมองในแง่การทดสอบสมมุติฐานเพื่ออธิบายสภาพการณ์อย่างเดียว แต่ต้องเป็นระบบที่หมุนวนไปเรื่อยๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งตัวนักวิจัย และสถานการณ์แวดล้อม

หลักการ ของการวิจัยของ เคมมิตและแมกเทกการ์ด หลักการสำคัญ 16 ประการ
สรุปได้ดังนี้

1. เพิ่มพูนความเข้าใจในปัญหาต่างๆ
2. มุ่งปรับปรุงการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานของบุคคล
3. เน้นที่ปัญหาเร่งด่วนของผู้ปฏิบัติงาน
4. ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
5. ดำเนินการวิจัยภายใต้สถานการณ์ที่กำลังเป็นปัญหา
6. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างเป็นธรรมชาติ
7. เน้นการศึกษาเฉพาะกรณีหรือศึกษาเฉพาะหน่วยเดียว
8. ไม่มีการควบคุมหรือจัดกระทำต่อตัวแปร
9. ปัญหา วัตถุประสงค์ และระเบียบวินัย มีลักษณะเป็นกระบวนการสืบเสาะหา
ความรู้ ความจริง
10. มีการประเมินหรือสะท้อนผลที่เกิดขึ้นเพื่อทบทวน
11. ระเบียบวิธีวิจัยมีลักษณะเป็นนวัตกรรม สามารถคิดขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับ
ปัญหาได้
12. กระบวนการศึกษามีความเป็นระบบหรือเป็นวิทยาศาสตร์
13. มีการแลกเปลี่ยนผลวิจัยและการนำไปใช้จริง
14. ใช้วิธีการบรรยายข้อมูล หรือการอภิปรายร่วมกันอย่างเป็นธรรมชาติ
15. คิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องมาจากการทำความเข้าใจ การตีความหมาย
และการคิดอย่างอิสระ
16. เป็นการวิจัยที่ปล่อยความคิดอย่างอิสระ และเป็นการเสริมสร้างพลังร่วมใน
การทำงาน (Empowerment) ให้ผู้เกี่ยวข้อง

ในประเทศออสเตรเลีย สตีเฟ่น เคมมิต และ โรบิน แมกเทกการ์ด ได้นำแนวคิด
การวิจัยปฏิบัติการ เพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาของออสเตรเลียจนได้รับการยอมรับและเผยแพร่
ไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งความคิดของเคมมิต และ แมกเทกการ์ด นั้น การวิจัยปฏิบัติการคือการวิจัย
แบบมีส่วนร่วมและการร่วมมือกันเป็นหมู่คณะ ดังนั้น ในขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการ จึงต้อง
กำหนดจุดสนใจร่วม ก่อน อันดับแรก เช่นสนใจที่จะพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหรือ
เนื้อหาที่จะสอน การพัฒนาระบบงานต่างๆ การพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพ
และพัฒนาให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการวิทยาศาสตร์ให้ลึกซึ้ง เป็นต้น เมื่อได้จุดสนใจร่วมกันแล้วก็จะ
นำไปสู่การปฏิบัติที่สำคัญ 4 ประการ ที่เกี่ยวข้องกันเป็นวงจร คือ

1. การพัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงสิ่งที่มีปัญหา ซึ่งเป็นแนวการปฏิบัติงานที่มีโครงสร้างและแนวทาง การวางแผนต้องมีความยืดหยุ่น และต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อแผนที่กำหนดไว้

2. การปฏิบัติตามแผน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้อย่างละเอียด รอบคอบ และมีการควบคุมอย่างสมบูรณ์

3. การสังเกตผลการปฏิบัติ เป็นการบันทึกข้อมูล หลักฐาน หรือร่องรอยต่างๆ อย่างมีวิจรรย์ญาณเกี่ยวกับผลที่ได้จากการปฏิบัติ โดยอาจใช้วิธีการวัดแบบต่างๆ เข้ามาช่วยซึ่งสารสนเทศจากการสังเกตนี้จะนำไปสู่การส่องสะท้อนและปรับปรุงการปฏิบัติอย่างเข้าใจและถูกทิศทาง

4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ เป็นกระบวนการทบทวนการปฏิบัติจากบันทึกที่ได้จากการสังเกตว่าได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานการวางแผนในวงจรต่อไป

กระบวนการวิจัยประกอบด้วย การวางแผนวิจัย ปฏิบัติตามแผน เก็บรวบรวมข้อมูล และสะท้อนความรู้ข้อค้นพบ ข้อสังเกต หรือเรียก ย่อๆว่า กระบวนการ PAOR ซึ่งกระบวนการทั้ง 4 ขั้นตอนเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องในลักษณะบันไดเวียน ซึ่งจะเรียกการวิจัยแบบนี้ว่าการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (สุภัทรา เอื้อวงศ์:2554)

1.4.1 ขั้นตอนของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1) ขั้นการวางแผน ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

(1) การวิเคราะห์และสำรวจปัญหา เพื่อนำไปสู่การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ขั้นตอนนี้ประกอบด้วยรายละเอียดได้แก่ วิเคราะห์สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับปัญหา ปัญหาใดเป็นปัญหาเร่งด่วนหรือมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุดที่จำเป็นต้องแก้ไขหรือพัฒนาให้ผู้เรียนมีมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ หลังจากนั้นจึงพิจารณาคัดเลือกปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข พร้อมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เพื่อนำไปสู่การค้นหาวัดกรรมในการแก้ปัญหาในขั้นตอนต่อไป

(2) ขั้นศึกษาทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางต่าง ๆ ของการแก้ปัญหา เมื่อได้ปัญหาวิจัยแล้วก่อนที่จะตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะใช้

(3) เลือกนวัตกรรมหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากที่ครูวิเคราะห์ปัญหา คัดเลือกปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขรวมทั้งวิเคราะห์ค้นหาสาเหตุเพื่อนำไปสู่การค้นหานวัตกรรมมาใช้แก้ปัญหาให้สอดคล้องกับสาเหตุ ในการดำเนินการขั้นนี้ต้องใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

(4) การเขียนเค้าโครงการวิจัย เป็นการนำผลของการวางแผนการวิจัยมาจัดทำเป็นโครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยในขั้นต่อไป

2) ขั้นการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

(1) การจัดทำแผนการเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ของเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้นวัตกรรมหรือวิธีการที่เลือกไว้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของแผนการเรียนรู้ตามปกติ

(2) การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องมีการวัดผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะต้องพิจารณาว่าจะใช้เครื่องมือใดที่สามารถรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลที่ต้องการวัด เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้มีหลายชนิดเช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบทดสอบการปฏิบัติ แบบประเมินผลงาน เป็นต้น

(3) การปฏิบัติการสอน เมื่อครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนรู้เรียบร้อยแล้วก็นำมาดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้เลย

3) ขั้นการสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลผลของการนวัตกรรมการใช้หรือผลการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นโดยใช้เครื่องมือวัดผลและนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลที่ได้จากการใช้วิธีการหรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหานั้น ๆ

4) ขั้นการสะท้อนผลหรือการสะท้อนความคิด เป็นขั้นตอนที่ครูนำผลที่ได้จากการใช้นวัตกรรมมาสะท้อนผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งสรุปบทเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น เพื่อนครู ผู้ปกครองนักเรียน และผู้บริหาร ผลสรุปที่ได้จากขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงานของครู ซึ่งครูสามารถนำผลที่ได้ไปวางแผนการปฏิบัติงานของตนต่อไป

รายละเอียดนำเสนอดังต่อไปนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช : 2458 หน้า 90)

1. ขั้นการวางแผน

การวางแผนเป็นขั้นตอนแรกของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ครูนักวิจัยต้องดำเนินการในกิจกรรมต่อไปนี้

1.1 การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา เป็นขั้นตอนแรกของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และจะเป็นการกำหนดทิศทางและแนวทางการทำวิจัย ผู้สอนหรือผู้วิจัยต้องศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง เกิดกับนักเรียนจำนวนกี่คน ใครบ้าง ลักษณะสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร ซึ่งปัญหาผู้วิจัยพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งที่คาดหวัง ขั้นตอนของการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.1.1 การสำรวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ เป็นการรวบรวมปัญหาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้หรือพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

วิธีการสำรวจปัญหา สามารถดำเนินการได้โดยวิธีต่อไปนี้

1) สำรวจจากบันทึกผลหลังจากการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนจะบันทึกข้อมูล ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยการเรียนรู้ว่ามีปัญหาอะไรบ้าง

2) สำรวจจากภาพรวมของการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนสามารถดูได้จากผลการประเมินในแต่ละภาคเรียน หรือแต่ละชั้นเรียนว่ามีปัญหาอะไรบ้าง

3) สำรวจจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกขณะครูจัดการเรียนรู้ จากการปฏิบัติงานการตรวจผลงานหรือจากการสัมภาษณ์ซักถามนักเรียนในชั้นอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นสภาพที่แท้จริงที่เกิดขึ้น

4) ครูผู้สอนอาจจะสร้างเครื่องมือให้นักเรียนตอบ เช่น แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบประเมินตนเอง เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ปัญหาว่าปัญหาใดควรแก้ไขหรือพัฒนา

1.1.2 การคัดเลือกปัญหา ในกรณีที่ผู้วิจัยสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นได้หลาย ๆ ปัญหา ดังนั้นต้องคัดเลือกปัญหา เพื่อนำมาสู่การทำวิจัย โดยมีเกณฑ์ดังนี้

1) ปัญหาเร่งด่วนที่จำเป็นต้องแก้ไขและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการจัดการเรียนรู้

2) เป็นปัญหาที่ครูสามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้จริงตามศักยภาพ ซึ่งครูต้องทราบว่าตัวเองมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ หน้าที่ในความรับผิดชอบ ความเหมาะสมของเวลา และทรัพยากร

1.1.3 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา หลังจากครูผู้สอนคัดเลือกปัญหาว่าจะแก้ปัญหาหรือพัฒนาในปัญหาใด ขั้นตอนต่อไป คือ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ถูกต้อง การวิเคราะห์สาเหตุให้ครูพิจารณาว่าปัญหานั้นเกิดจากสาเหตุใด ดังนี้

- 1) สาเหตุของตัวนักเรียนเอง เช่น พื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน นักเรียนขาดความกระตือรือร้น นักเรียนขาดเรียนบ่อย เป็นต้น
- 2) สาเหตุจากตัวครู ซึ่งให้มองไปที่วิธีการจัดการเรียนรู้ เช่น ขาดสื่อการสอน สื่อไม่น่าสนใจ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสม ครูไม่ได้เตรียมการสอน เป็นต้น
- 3) สาเหตุจากปัจจัยอื่นๆ เช่น ขาดแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ผลกระทบที่เกิดจากเวลาในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ ผู้ปกครองไม่สนใจ เป็นต้น จาก การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ให้ผู้วิจัยพิจารณาสาเหตุที่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้โดยใช้การวิจัย

1.2 การศึกษาทฤษฎีหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ ก่อนที่ผู้วิจัยจะเลือกใช้นวัตกรรมหรือวิธีการในการแก้ปัญหา ควรศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับปัญหา การพิจารณาข้อดีข้อเสียของวิธีการ หรือนวัตกรรมแต่ละชนิด เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกวิธีการหรือนวัตกรรมที่สามารถแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

1.3 การเลือกนวัตกรรมหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา จากการดำเนินการในขั้น 1.1 และ 1.2 ทำให้ผู้วิจัยสามารถเลือกวิธีการหรือนวัตกรรมที่จะใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากข้อดีข้อเสียของแต่ละวิธี และความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพของชั้นเรียนและระบบโรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการหรือนวัตกรรมนั้น

1.4 การเขียนเค้าโครงการวิจัย เป็นการจัดทำผลของการวางแผนการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติการวิจัยขั้นต่อไป

2. ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน

หลังจากผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนการวางแผนการวิจัยเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะได้เค้าโครงการวิจัยซึ่งเป็นแนวทางการทำวิจัย ในขั้นตอนนี้เป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ดังนี้

2.1 การพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย และการจัดทำแผนการเรียนรู้

2.1.1 การพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นนี้หลังจากผู้วิจัยได้เลือกนวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยควรได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ขั้นตอนการสร้าง และศึกษาตัวอย่างของนวัตกรรมที่ผู้อื่นสร้างไว้แล้ว เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนานวัตกรรม

ขั้นตอนการพัฒนาวัตกรรม

- 1) ระบุชื่อนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการวิจัย

2) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีหลักการเกี่ยวกับนวัตกรรม และศึกษาเนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยเช่นต้องการสร้างชุดการสอนเรื่องสังคมเมืองและสังคมชนบท ผู้วิจัยก็ต้องศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมเมืองและสังคมชนบทอย่างละเอียด เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำ

3) การวางแผนพัฒนานวัตกรรม เป็นการระบุขั้นตอนการพัฒนา นวัตกรรมว่าจะดำเนินการอย่างไร ประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง มีวิธีการหาประสิทธิภาพ นวัตกรรมอย่างไร

4) ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

5) กำหนดขั้นตอนการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ การหาประสิทธิภาพนวัตกรรม เป็นการตรวจสอบว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการวิจัย หรือใช้ในการสอนได้หรือยัง นวัตกรรมที่ต้องหาประสิทธิภาพมักจะเป็นนวัตกรรม ประเภทสิ่งประดิษฐ์ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน แบบฝึกทักษะ ฯลฯ

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพนวัตกรรมมีขั้นตอนดังนี้

1) การหาประสิทธิภาพเบื้องต้น ส่วนใหญ่จะเป็นการตรวจสอบความเหมาะสมและเนื้อหาของรูปแบบว่าเหมาะสมหรือไม่ เป็นการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญในด้าน การเรียนการสอนในเนื้อหานั้นๆ หรือผู้เชี่ยวชาญของวิธีการจัดการเรียนรู้ หรือนวัตกรรมนั้น ผู้เชี่ยวชาญจะตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการสื่อความหมาย รูปแบบที่ใช้ โดยผู้วิจัย กำหนดประเด็นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข ถ้าเป็นนวัตกรรมประเภท แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ และเทคนิควิธีการ ก็สามารถนำไปใช้สอนได้เลย แต่ถ้าเป็นนวัตกรรม ประเภทสิ่งประดิษฐ์นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

2) การทดลองใช้เป็นการนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียน ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เป็นการทดลองโดยใช้ นักเรียนที่เรียนค่อนข้างอ่อน 1 คน ให้ศึกษานวัตกรรมที่สร้างขึ้นตามขั้นตอนที่กำหนด ผู้วิจัยจะ สังเกตการทดลองตลอดเวลา คอยสังเกตบันทึก และตอบข้อสงสัยของนักเรียน และสัมภาษณ์ นักเรียนในประเด็นที่นักเรียนไม่เข้าใจ หลังจากนั้นผู้วิจัยก็จะปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมตาม ข้อสังเกตที่ได้

ขั้นที่ 2 การทดลองกับกลุ่มเล็ก เป็นการทดลองโดยใช้นักเรียนที่มี ผลการเรียนคละกั้นทั้งนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนปานกลาง และเรียนเก่ง ประมาณ 5 –10 คน มา ศึกษานวัตกรรมที่สร้างขึ้น โดยไม่มีการติดต่อกับผู้วิจัย หากนักเรียนมีข้อสงสัยก็ทำเครื่องหมายไว้ สอบถามภายหลังการศึกษาเสร็จสิ้น หลังจากนั้นผู้วิจัยก็นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 3 การทดลองกับกลุ่มใหญ่ หรือการทดลองภาคสนาม เป็น การนำนวัตกรรมไปใช้ในสถานการณ์จริงตามขั้นตอนการใช้ของนวัตกรรม เพื่อตรวจสอบ ประสิทธิภาพของนวัตกรรมขั้นสุดท้ายก่อนนำไปใช้จริง

2.1.2 การจัดทำแผนการเรียนรู้หลังจากที่ครูนักวิจัยได้สร้างนวัตกรรมที่ใช้ ในการวิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็เป็นการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการ เรียนรู้ หรือการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้แล้วให้มีความสอดคล้องกับการวิจัย ส่วนใหญ่ แผนการจัดการเรียนรู้จะประกอบประเด็นที่สำคัญดังนี้

1) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการกำหนด สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดหลังจากจัดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ ด้านจิตใจ และด้านทักษะกระบวนการ

2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระในการ จัดการเรียนรู้ประกอบด้วยหัวข้ออะไรบ้าง มีวิธีสอนอย่างไร และใช้นวัตกรรมหรือสื่อประกอบการ สอนอะไรบ้าง มีกิจกรรมอะไรบ้าง

3) วิธีการวัดและประเมินผล เป็นการกำหนดวิธีการวัดผลการเรียนรู้ที่ เกิดขึ้นว่าจะมีวิธีการอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไรบ้าง

2.2 การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ในการดำเนินการใช้นวัตกรรมในการ จัดการเรียนรู้จะต้องมีการวัดผลการจัดการเรียนรู้ว่าผลของการใช้นวัตกรรมนั้นเป็นอย่างไร เป็นไป ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ในการวัดผลการเรียนรู้จะต้องใช้เครื่องมือในการวัดผลการ เรียนรู้ เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้มีหลายชนิดตามความเหมาะสมของข้อมูลที่ต้องการดังนี้

2.2.1 ข้อมูลด้านความรู้ ความคิด เครื่องมือที่เหมาะสม คือ แบบทดสอบ แบบทดสอบภาคปฏิบัติ การตรวจผลงาน การตรวจการบ้าน การสัมภาษณ์

2.2.2 ข้อมูลด้านจิตใจความรู้สึก เครื่องมือที่เหมาะสมคือ แบบสอบถาม แบบวัดเจตคติ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสะท้อนความรู้สึกนึกคิด

2.2.3 ข้อมูลด้านความสามารถในการปฏิบัติ เครื่องมือที่เหมาะสมคือ การ ทดสอบภาคปฏิบัติการสังเกต การประเมินผลงาน

2.2.4 ข้อมูลด้านทักษะกระบวนการ เครื่องมือที่เหมาะสมคือ การสังเกต สังคมมิติ การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ ในขั้นนี้ผู้วิจัยไม่จำเป็นต้องสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้เอง สามารถนำเครื่องมือที่บุคคลอื่นสร้างไว้แล้วมาใช้ได้หากเป็นการวัดผลการเรียนรู้ในเรื่องเดียวกัน

2.3 การปฏิบัติการสอน เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการ เรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น มีจุดเน้นที่การนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนอย่างไร

3. ขั้นการสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน

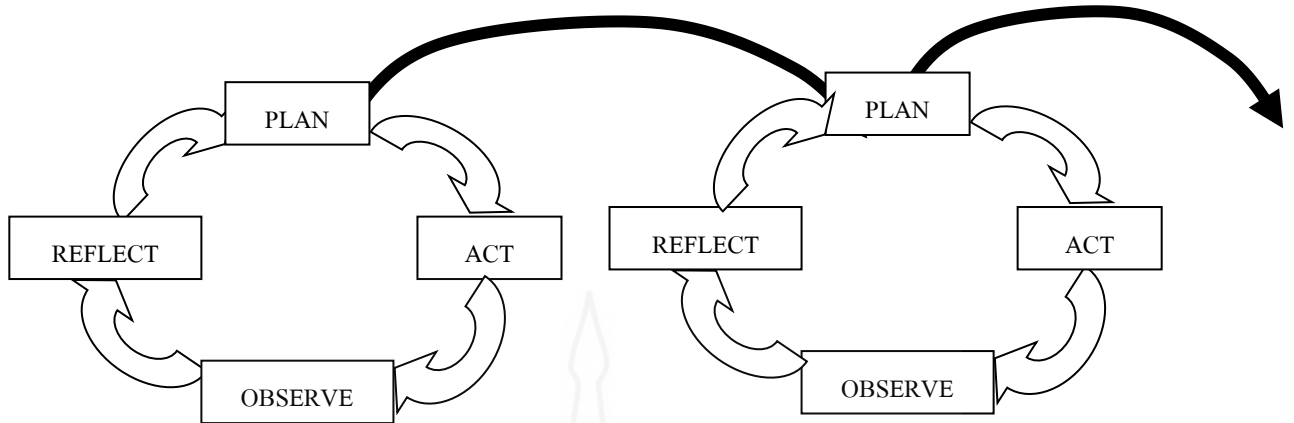
ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยดำเนินการไปพร้อม ๆ กับขั้นตอนการปฏิบัติ คือในระหว่างที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้วิจัยก็ต้องสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่เลือกหรือสร้างขึ้น และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

4. ขั้นการสะท้อนผลการปฏิบัติงานหรือการสะท้อนความคิด

ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมานำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เช่น เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน ผลของการดำเนินการในขั้นนี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปบทเรียนที่เกิดจากการวิจัย เพื่อนำเสนอต่อไป (สุวิมล ว่องวานิช : 2548: 91) เฮอร์อน (Heron, J. : 1996) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับระดับการสะท้อนผล 4 ระดับดังนี้

- 1) ระดับการบรรยายสภาพที่เกิดขึ้น เป็นการวิพากษ์ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน หรือข้อค้นพบต่างๆ
- 2) ระดับการประเมินข้อค้นพบ เป็นการวิพากษ์เชิงประเมินว่าสิ่งที่ดำเนินการหรือสิ่งที่ค้นพบดีหรือไม่ดีอย่างไร เพราะอะไร
- 3) ระดับการอธิบายข้อค้นพบ เป็นระดับที่สูงขึ้นมากกว่าระดับการประเมิน เป็นการวิพากษ์เพื่อหาคำอธิบายต่อสิ่งที่ค้นพบ
- 4) ระดับการประยุกต์ใช้สิ่งที่ค้นพบ เป็นการวิพากษ์เพื่อนำผลที่ค้นพบไปใช้ประโยชน์หรือปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในครั้งต่อไป

ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการวิจัยปฏิบัติการวิจัย จึงประกอบด้วยจุดสำคัญทั้ง 4 จุดคือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล ซึ่งมีการเคลื่อนไหวลักษณะ “เกลียวสว่าน” ไปในทั้ง 4 จุด ไม่มีอยู่หนึ่ง และไม่จบลงด้วยตัวเอง ดังปรากฏในแผนภาพที่

ภาพที่ 2.1 กิจกรรมในการทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ที่มา : สุวิมล ว่องวานิช (2546) *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน* พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 92

กล่าวโดยสรุป การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการดำเนินการวิจัยโดยครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอนที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน ประกอบด้วยกิจกรรม การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การศึกษา ทฤษฎีหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ การเลือกนวัตกรรมหรือ วิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา และการเขียนเค้าโครงการวิจัยการวางแผนต้องมีความยืดหยุ่น และต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อแผนที่กำหนดไว้ ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนาวัตกรรมการใช้ในการวิจัย การจัดทำ แผนการเรียนรู้ การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และการปฏิบัติการสอน เป็นการดำเนินการตาม แนวทางที่ได้กำหนดไว้อย่างละเอียด รอบคอบ และมีการควบคุมอย่างสมบูรณ์ ขั้นตอนสังเกตผลที่ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน เป็นการบันทึกข้อมูล หลักฐาน หรือร่องรอยต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ เกี่ยวกับผลที่ได้จากการปฏิบัติ โดยอาจใช้วิธีการวัดแบบต่างๆ เข้ามาช่วยซึ่งสารสนเทศจาก การสังเกตนี้จะนำไปสู่การสะท้อนและปรับปรุงการปฏิบัติอย่างเข้าใจและ ถูกทิศทาง และขั้นตอน สะท้อนผลการปฏิบัติงานหรือการสะท้อนความคิด เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมา นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐาน การวางแผนใน วงจรต่อไป

1.5 สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูมีวิถีของการทำงานอย่างเป็นระบบเห็นภาพของงาน ตลอดแนว แต่ในความเป็นจริงนั้น ครูคิดว่าการวิจัยเป็นเรื่องที่ยากยิ่งในการทำ จึงเป็นปัญหา ตลอด

มา กรมวิชาการ (2542) ได้มีการสรุปถึงสภาพและปัญหาในการทำวิจัยและการนำผลวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. ไม่มีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการอย่างเพียงพอ
2. งานวิจัยที่มีอยู่ไม่ได้เสนอแนวทางหรือวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนไม่ได้แพร่หลายอย่างเพียงพอ
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่มีมาตรการที่จะมั่นใจได้ว่าจะ
เป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้
5. นักวิจัยภายนอกมักมองไม่เห็นสภาพปัญหาของโรงเรียนที่แท้จริงจึงไม่สามารถสร้างงานที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
6. นักวิจัยระดับโรงเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องงานวิจัยจึงไม่สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐาน ให้เป็นระบบได้
7. นักวิจัยไม่ได้ชี้ส่วนสำคัญของงานวิจัยที่จะนำไปแก้ปัญหภายในชั้นเรียน
8. ผู้บริหารไม่เข้าใจวิธีแก้ปัญห โดยใช้ผลงานวิจัย
9. ผู้บริหารส่วนหนึ่งไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัย จึงไม่ส่งเสริมให้การ
แก้ปัญหโดยวิธีการวิจัย

กรมวิชาการ (2545 :3) กล่าวถึงสภาพและปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนว่า มีบุคคลและหน่วยงานกล่าวถึงรูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน ในลักษณะที่แตกต่างกันทำให้ครูผู้สอนมีความสับสนและเข้าใจว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก มีขั้นตอนในการทำวิจัยที่สลับซับซ้อน ต้องใช้เวลามาก ทำให้ครูผู้สอนเกิดความท้อแท้ที่จะนำการวิจัยมาสู่การพัฒนา การเรียนรู้ในชั้นเรียน ครูผู้สอนไม่เข้าใจในหลักการที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถนำรูปแบบการวิจัยที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ได้จริง ใช้ได้เลย

เสาวลักษณ์ นามจันดี (2547 :30) ได้กล่าวว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาจากตัวผู้วิจัยเอง ได้แก่ การขาดความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานทางการวิจัย ไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาเรื่องงบประมาณในการวิจัย และปัญหาจากภายนอก ได้แก่ การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้าข้อมูลในการทำวิจัย และขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร เป็นต้น

สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2549 :4-5) ได้เสนอปัญหาหรืออุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ความไม่ตระหนักใน ความสำคัญของงานวิจัย ครูมองว่างานวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ยาก เพราะคิดว่ารูปแบบวิจัยในชั้นเรียนมีเพียงรูปแบบเดียว คือ วิจัยแบบมีแผน ครูขาดแนวทางหรือผู้ให้คำแนะนำในการทำวิจัยในชั้น

เรียน ขาดเอกสารตัวอย่างที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพราะต้องแยกเอกสารวิจัยออกจากการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า สภาพและปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการขาดปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้วิจัยที่ขาดพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ครูผู้วิจัยไม่มีเวลาเพียงพอ หรือแม้กระทั่งครูไม่เข้าใจความมุ่งหมายของการวิจัยในชั้นเรียนโดยมุ่งนำผลวิจัยที่ได้เพื่อเสนอขอเลื่อนตำแหน่ง แต่ไม่ได้้นำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน ปัญหางบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ ปัญหาขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้และสนับสนุนการวิจัย ตลอดจนปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือหรือเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

1.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน ถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นกลไกที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผลที่ได้ไม่เพียงแต่คุณภาพหรือคุณลักษณะของผู้เรียนที่เราต้องการ ครูซึ่งเป็นบุคลากรที่เป็น “หัวใจ” ของการจัดการศึกษา ยังสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นครูนักวิชาการหรือครูมืออาชีพ และท้ายที่สุดจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ปัจจัยที่เอื้อในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

ปัจจัยที่เอื้อให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนได้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน มีดังนี้ (วิรัตน์ คงราช: 2553)

1. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้ครูอาจารย์ นอกจากความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนแล้ว สิ่งที่เป็นปัจจัยให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ หรืองานวิจัยที่ครูทำจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด สามารถใช้เพื่อการแก้ปัญหาพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับใจของครูที่มีความรักและความห่วงใยศิษย์ มีความมุ่งมั่นต้องการช่วยเหลือศิษย์ให้พัฒนาได้เต็มศักยภาพของตนเอง

2. การสนับสนุนจากผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนจูงใจให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งในด้านการให้ความรู้ การฝึกอบรม การจัดหาแหล่งเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ รวมทั้งการลดงานบางอย่างและการให้โอกาสให้เวลาสำหรับครูในการพัฒนางานวิจัยก็เป็นปัจจัยสำคัญเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้บริหารยังอาจจัดกิจกรรมจูงใจต่างๆ เช่น การประกวดงานวิจัยและหาช่องทางเผยแพร่งานวิจัย ตลอดจน

การหาผลกำไรที่จะนำผลงานวิจัยของครูมาแลกเปลี่ยนนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างกว้างขวาง

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือต้นสังกัด ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณรวมทั้งการสนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจในระดับกว้างและเป็นการแลกเปลี่ยนเผยแพร่องค์ความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4. หน่วยงานผลิตและพัฒนาครูควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษา ครู และครูประจำการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนและคุณภาพของงานวิจัยที่สังคมต้องการ

1.7 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้ครูได้มีการศึกษาค้นคว้าด้านการวิจัย เพื่อหาความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องทราบทิศทางการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนเป็นอย่างดี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนหรือโรงเรียน ให้เกิดคุณประโยชน์ต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนอย่างแท้จริง

การบริหารงานเพื่อส่งเสริมให้ครูผู้ปฏิบัติงานวิจัยในโรงเรียน ได้มีกำลังใจและสามารถทำงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน การสอนงานและแนะวิธีการทำงานให้กับครูผู้ปฏิบัติงานวิจัย การช่วยแก้ปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนเท่าที่จะทำได้ สิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยเสริมให้ครูผู้ปฏิบัติงานวิจัยอย่างมีความสุขและจะเป็นการสร้างเจตคติทางบวกในการทำการวิจัยในชั้นเรียน

การบริหารงานเพื่อส่งเสริมให้ครูผู้ปฏิบัติงานวิจัยในโรงเรียน ได้มีกำลังใจและสามารถทำงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน การสอนงาน และแนะวิธีการทำงานให้กับครูผู้ปฏิบัติงานวิจัย การช่วยแก้ปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนเท่าที่จะทำได้ สิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยเสริมให้ครูผู้ปฏิบัติงานวิจัยอย่างมีความสุข และจะเป็นการสร้างทัศนคติทางบวกในการทำการวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญ ในการผลักดันการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนให้เกิดประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เสนอแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 :1-12) ได้กำหนด มาตรการให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริม สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ในด้านของการ สร้างบรรยากาศในการทำวิจัย การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย การพัฒนาบุคลากร ในการวิจัย การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่บุคลากร

ต้องจิตร์ โสมะภีร์ (2546: 25) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องให้การส่งเสริมเพื่อเสริม ให้การเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนและองค์กร

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนหรือเป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ฉะนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องส่งเสริมให้การวิจัยในชั้นเรียน สอดแทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความก้าวหน้า การสร้าง ความตระหนักให้ครูเห็นคุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียนสนับสนุนให้ครูสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อช่วย เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างความมั่นใจให้ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน กำหนด เป้าหมายในการให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เป็นแหล่งพัฒนาการทำ วิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ครูรายงานความก้าวหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการกระตุ้น และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารต้องจัด กระบวนการบริหารให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการปฏิบัติการวิจัย ในชั้น เรียนของครูอย่างแท้จริง

2. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

กศน. คือ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในอดีต คำว่า กศน. แปลว่า การศึกษานอกโรงเรียน แต่ปัจจุบัน หลังจากมีพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 เกิดขึ้น กศน. จึงหมายถึง การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย มีรูปแบบและวิธีการจัดเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมี มาตรฐาน สำนักงาน กศน. กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน เพื่อมุ่งเน้นให้คนไทย ได้รับการศึกษาตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันเพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีนโยบายตามภารกิจด้านการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน การพัฒนาศักยภาพของครู ให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้กับผู้รับบริการทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ รวมถึงนโยบายด้านการบริหาร

จัดการในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรทุกกลุ่มในสังกัด ให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษานอกระบบ ภารกิจหลักของงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ หน่วยงานสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ หลักการของการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษานอกระบบ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิต การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม ศิลปธรรม และวัฒนธรรม มุ่งสร้างพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และพัฒนาความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้ว่า การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพ โดยการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ให้มีความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านจิตใจให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สร้างภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ที่อยู่นอกระบบ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสาร

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ จึงกำหนดจุดหมายดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
2. มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. มีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4. มีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถจัดการกับชีวิต ชุมชน สังคมได้อย่างมีความสุขตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย โดยเฉพาะภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ความเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนายึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

6. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2.2 ภารกิจหลักของงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2551 ได้ให้ความหมายการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในมาตรา 4 ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ:2551ฯ หน้า 3-4)

การศึกษานอกระบบ หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมาย ผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้นและมีวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

การศึกษาตามอัธยาศัย หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

ภารกิจหลักของงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ประกอบด้วยดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ : 2551ฯ : 2-37)

- (1) จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- (2) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย
- (3) ดำเนินการตามนโยบายพิเศษของรัฐบาลและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

(4) จัด ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่

(5) จัด ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(6) วิจัยและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร สื่อ กระบวนการเรียนรู้ และมาตรฐานการศึกษานอกระบบ

(7) ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้แลประสบการณ์

(8) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ นิเทศภายใน ติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(9) พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(10) ระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(11) ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ให้สอดคล้องกับระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

(12) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่จัดในปัจจุบันมีดังต่อไปนี้ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย : 2553 หน้า 10 – 18)

1) กิจกรรมการศึกษานอกระบบ

1.1) การศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2) การส่งเสริมการรู้หนังสือ

1.3) การศึกษาต่อเนื่อง

1.3.1) การศึกษาเพื่อพัฒนาการงานและอาชีพ

1.3.2) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

1.3.3) การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

2) กิจกรรมการศึกษตามอัธยาศัย

2.1) การส่งเสริมการอ่าน

2.2) ห้องสมุดประชาชน

2.3) วิทยาสาสตร์เพื่อการศึกษา

โดยมีรายละเอียดการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นภารกิจสำคัญอันดับแรก เป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียนด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมและมีสาระหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต การทำงานและการศึกษาต่อเนื่อง ก่อให้เกิดชีวิตที่มั่นคงและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาจะครอบคลุมเนื้อหาสาระตั้งแต่การส่งเสริมการรู้หนังสือ การศึกษาในหลักสูตรเทียบเท่าการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่องที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่ม เป้าหมายอย่างหลากหลาย รวมทั้งความรู้และทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ การจัดการกระบวนการเรียนรู้กำหนดให้มีกิจกรรมหลักเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 5 กิจกรรม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยการพบกลุ่ม การเรียนรู้ต่อเนื่อง (กรต.) การทำโครงการ การสอนเสริมและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) จากกระบวนการเรียนรู้อย่างกล่าว ได้กำหนด การวัดผล ประเมินผลทุกกิจกรรม ซึ่งกำหนดการประเมินเป็น 3 ช่วง ได้แก่ การประเมินก่อนเรียน เพื่อทราบถึงพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน การประเมินระหว่างเรียน และการประเมินปลายภาคเรียน

2. การส่งเสริมการรู้หนังสือ เป็นการจัดการศึกษาให้ผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือ หรือ ลืมหนังสือ สามารถเรียนรู้หนังสือ คำนวณตัวเลข และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือใน การศึกษา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. การศึกษาต่อเนื่อง

3.1 การศึกษาเพื่อพัฒนาการงานและอาชีพ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่ต่างกัน โดยมีสาระดังนี้

3.1.1 การเรียนรู้อาชีพแบบองค์รวมที่ประชาชน ครู กศน. และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน

3.1.2 การออกแบบการเรียนรู้งานอาชีพตามลักษณะของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในรูปแบบการฝึกทักษะอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ การพัฒนาอาชีพและการพัฒนาอาชีพด้วยเทคโนโลยี

3.1.3 การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงที่บูรณาการกับวิถีชีวิต โดยใช้วงจรกระบวนการคิด ทำ จำ แก้ปัญหาและพัฒนา

3.1.4 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่พัฒนาศักยภาพของบุคคลและชุมชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ สร้างเครือข่ายอาชีพ มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้และประสบการณ์ การทำอาชีพภายใต้วัฒนธรรมของชุมชน มีกลยุทธ์เพื่อการแข่งขันของชุมชน เป็นชุมชนที่ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและพัฒนาอาชีพ

3.2 การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความสามารถของบุคคลเพื่อให้สามารถจัดการกับตนเองและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความสุขตามสภาพและความสงบสุข ความปลอดภัยในสังคม โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

3.2.1 เป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของบุคคล เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนและแก้ปัญหาสังคมของตนได้อย่างมีความสุข

3.2.2 เป็นการเรียนรู้โดยบูรณาการองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ต่างๆในชีวิตประจำวันเข้าด้วยกัน

3.2.3 เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบ โครงการ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยโดยมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความสามารถให้แก่บุคคล เพื่อมีทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาเฉพาะด้าน ให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่และแต่ละสถานการณ์

3.3 การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน เป็นการจัดการศึกษาที่บูรณาการความรู้และทักษะจากการศึกษาที่ผู้เรียนมีอยู่ หรือได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้และทุนทางสังคมเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขตามวิถีทางการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีการพัฒนาที่ยั่งยืน

การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตที่เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการทำงาน จากบุคคล จากครอบครัว จากชุมชน จากแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความบันเทิง และการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ ไม่มีหลักสูตร ไม่มีเวลาเรียนที่แน่นอน ไม่จำกัดอายุ ไม่มีการลงทะเบียน และไม่มีการรับประกาศนียบัตร มีหรือไม่มีสถานที่แน่นอน เรียนที่ไหนก็ได้ ลักษณะการเรียนส่วนใหญ่เป็นการเรียนเพื่อความรู้และนันทนาการ อีกทั้งยังไม่จำกัดเวลาเรียน สามารถเรียนได้ตลอดเวลาและเกิดขึ้นในทุกช่วงวัยตลอดชีวิต (กรมการศึกษานอกโรงเรียน :2538) ประกอบด้วย การส่งเสริมการอ่าน ห้องสมุดประชาชน และวิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

2.3 หน่วยงานสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

หน่วยงานสังกัด กศน. มีหลายระดับ คือ ส่วนกลางเรียกว่าสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีชื่อย่อว่า สำนักงาน กศน. มีเลขาธิการ กศน.เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ ข้าราชการและบุคลากรทุกประเภท

ระดับภาคเรียกว่าสถาบันพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค มีชื่อย่อว่า สถาบัน กศน. ภาค

ระดับจังหวัดเรียกว่าสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร มีชื่อย่อว่า สำนักงาน กศน. จังหวัด หรือกรุงเทพมหานคร มีผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ ข้าราชการและบุคลากรทุกประเภทในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

ระดับอำเภอ/เขต เรียกว่าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต มีชื่อย่อว่า กศน. อำเภอ/เขต มีผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขตเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ ข้าราชการและบุคลากรทุกประเภทในอำเภอหรือเขต

นอกจากนั้น สำนักงาน กศน. ยังมีหน่วยงานในสังกัดอีกหลายประเภท เช่น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ สถาบันส่งเสริมและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้อาคารเสมารักษ์ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา สถาบันการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค และศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน เป็นต้น

2.4 หลักการของการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

หลักการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยึดหลักดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ : 2551 ก หน้า 8-9)

2.4.1 การศึกษานอกระบบ

- 1) ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพ เหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน
- 2) การกระจายอำนาจแก่สถานศึกษาและการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเรียนรู้

2.4.2 การศึกษาตามอัธยาศัย

- 1) การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
- 2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่วนที่นำ เทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา
- 3) การจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียน

กลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ : 2551ก หน้า 10 -11)

1) การศึกษานอกระบบ

1.1) ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพกำลังคนและสังคม ที่ใช้ความรู้และภูมิปัญญาเป็นฐานในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง และคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ตามแนวทางการพัฒนาประเทศ

1.2) ภาวการณ์เอื้ออำนวยให้เกิดแรงจูงใจและมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษา

2) การศึกษาตามอัธยาศัย

2.1) ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.2) ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระที่สอดคล้องกับความสนใจและความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพชีวิต ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

2.3) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และเทียบโอนผลการเรียนกับการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ

2.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญา“คิดเป็น” และยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีธรรมชาติที่แตกต่างกัน ทั้งด้านวัย วุฒิภาวะ ความถนัด ความสนใจ วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนมีการดำเนินชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง ตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ และเรียนรู้ด้วยความสุข

ตาม หลักสูตร การ ศึกษานอกระบบระดับ การ ศึกษขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การแนะแนว

การแนะแนวเป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญ สถานศึกษาต้องจัดบริการแนะแนวเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพราะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายควรจะได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีเรียน กศน.

ขั้นตอนที่ 2 การรับสมัครผู้เรียน และการตรวจสอบหลักฐานการศึกษา

สถานศึกษาจะต้องตรวจสอบหลักฐานการสมัครให้ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้กรอกใบลงทะเบียนเรียน การลงทะเบียนเรียนนั้น นักศึกษาต้องยื่นขอลงทะเบียนเรียนตามสาระรายวิชาที่สถานศึกษาเปิดสอนและตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้ลงทะเบียนได้ตามวันเวลาที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 การปฐมนิเทศ การวางแผนการเรียน และการจัดกระบวนการเรียนรู้

การปฐมนิเทศการวางแผนการเรียน และการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากสำหรับผู้เรียน สถานศึกษาต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับวิธีเรียน กสน. การวัดผลและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนได้เลือกรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามความต้องการ สอดคล้องกับวิถีชีวิต และการทำงานของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 4 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเป้าหมายสำคัญเพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรฯหรือนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน โดยตรง และนำไปปรับปรุงแก้ไขการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลการเรียน

- 1.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรายวิชา
- 1.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 1.3 การประเมินคุณธรรม

2. การประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

สถานศึกษาต้องจัดทำระเบียบการประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาให้ชัดเจนเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน

วิธีเรียน กสน.

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการ ดังนี้

1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2) พระราชบัญญัติศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พุทธศักราช 2551

3) หลักปรัชญา “คิดเป็น”

วิธีเรียน กศน. เป็นวิธีเรียนที่ผู้เรียน ต้องฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ใน สถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาสาระในแต่ละรายวิชา รวมทั้งการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามสภาพความพร้อมและความต้องการของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร พร้อมทั้งมีการให้บริการ แนะนำหรือระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ด้วยการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำและร่วมกับผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน ซึ่งวิธีการเรียนรู้ตามหลักสูตรศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังที่กล่าวมาแล้วเรียกว่า “วิธีเรียน กศน.” ซึ่งสามารถ จัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ โดยพิจารณาจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. ความพร้อม ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน
2. ความพร้อมในการบริหารจัดการของสถานศึกษา
3. ความพร้อมและศักยภาพของครูผู้สอน
4. ความยากง่ายของเนื้อหาวิชา

วิธีเรียน กศน. ตามตามหลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การ เรียนรู้แบบทางไกล การเรียนรู้แบบชั้นเรียน ซึ่งการเรียนรู้แต่ละรูปแบบมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม

การเรียนรู้แบบพบกลุ่มเป็นการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนมาพบกัน โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดกระบวนการกลุ่ม เพื่อให้มีการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้และหา ข้อสรุปร่วมกัน ทุกสัปดาห์ครูจะต้องจัดให้มีการพบกลุ่มอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง

หลักการในการจัดการเรียนรู้แบบพบกลุ่ม มีดังนี้

- 1) จัดพบกลุ่มในรายวิชาที่ยากปานกลาง
- 2) เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครู
- 3) ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้า เป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม และการทำ

โครงการ

4) จัดกระบวนการกลุ่มที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดแทรกกระบวนการ “คิดเป็น” ให้ผู้เรียนได้ฝึก คิดวิเคราะห์ในแต่ละรายวิชาที่เชื่อมโยงสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและอาจสอนเพิ่มเติมในบางเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการ

5) มีการทดสอบย่อย (QUIZ)

6) จัดพบกลุ่มอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบพบกลุ่ม มีดังนี้

1) การนำเสนอผลจากการศึกษาค้นคว้า ครูให้ผู้เรียนนำเสนอผลจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรืองานกลุ่ม ซึ่งเป็นการทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายจากการพบกลุ่มสัปดาห์ที่ผ่านมา ครูจะต้องทำหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ครูและผู้เรียนสรุปลงความรู้อีกครั้ง

2) การจัดการเรียนการสอนตามสาระการเรียนรู้ ครูจัดการเรียนการสอนตามสาระการเรียนรู้ที่ได้วางแผนการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนไว้ โดยครูจัดกระบวนการเรียนรู้เพิ่มเติมความรู้ในเนื้อหาสาระที่สำคัญ ที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจและต้องการจะเรียนรู้ โดยครูสอนเพิ่มเติมบางเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการ หรือจัดสอนเสริมนอกเหนือจากเวลาพบกลุ่ม ในเนื้อหาวิชาที่ยาก ที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3) การนำเสนอโครงการ โดยให้ผู้เรียนนำเสนอความคิด และความก้าวหน้าในการทำโครงการต่อกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนคนอื่นและครูช่วยกันวิเคราะห์ ชักถาม ให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการต่อยอดหรือพัฒนาความคิดและนำไปสู่การพัฒนาโครงการในสัปดาห์ต่อไป การนำเสนอโครงการดังกล่าวจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่พบกลุ่มจนถึงสัปดาห์เรียน

4) การทดสอบย่อย (QUIZ) เป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ โดยครูและสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำข้อสอบย่อย ในลักษณะ ถาม-ตอบ ให้ผู้เรียนตอบคำถามสั้น ๆ ในลักษณะสรุปความคิดรวบยอด ที่เป็นความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชานั้นๆ ของผู้เรียนเอง

5) การฝึกกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ “คิดเป็น” ให้ผู้เรียนฝึกคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อ เช่น สถานการณ์ ข่าว นสพ. บทความ ที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อหารายวิชาที่กำลังเรียน ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้น เสริมแรง ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมให้ผู้เรียนทุกคนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตลอดช่วงเวลาพบกลุ่ม โดยครูตั้งประเด็นคำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนได้ร่วมคิด ร่วมอภิปรายเพื่อหาคำตอบ และพยายามเชื่อมโยงเรื่องที่เรียนรู้จากรายวิชานั้นเข้าสู่วิถีชีวิตของผู้เรียนได้มองเห็นประโยชน์จากการพบกลุ่ม

6) ฝึกให้ผู้เรียนแสดงออก เพื่อให้สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตจริงได้ เช่น การนำเสนองานประกอบการใช้สื่อ การฝึกพูดในโอกาสต่างๆ การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง การฟังและจับประเด็นสำคัญ การพูดและการเขียนเพื่อสรุปใจความสำคัญ

7) การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง คือการที่ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดและนัดหมายการทำกิจกรรมต่างๆ ระหว่างสัปดาห์ รวมทั้งเรื่อง que ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ตามแผนการเรียนรู้ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ และครูจะต้องกำหนดตัวผู้เรียนที่จะนำเสนองานต่อกลุ่มในสัปดาห์ต่อไป และกำหนดการทำกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนคนอื่นๆ ด้วย

8) การติดตามและช่วยเหลือผู้เรียน ครูติดตามช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการเรียน ครูอาจใช้วิธี “เพื่อนช่วยเพื่อน” คือให้เพื่อน หรือกลุ่มเพื่อนของผู้เรียน คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำคำปรึกษาในการเรียน

2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนกำหนดแผนการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับรายวิชาที่ลงทะเบียน โดยระบุขั้นตอนการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนจบ และมีครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในการศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ และแหล่งการเรียนรู้

ลักษณะของผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

- 1) สนใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ได้เกิดจากการบังคับ
- 2) ผู้เรียนเป็นแหล่งข้อมูล คือสามารถบอกได้ว่าตนเองจะเรียนเรื่องอะไร มีทักษะและข้อมูลอะไรบ้าง สามารถกำหนดเป้าหมายได้ บอกวิธีการรวบรวมข้อมูลได้ บอกวิธีการประเมินผลการเรียนได้ รู้ถึงความสามารถของตนเอง ตัดสินใจได้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และเป็นผู้เรียนรู้ที่ดี
- 3) รู้ “วิธีการที่จะเรียน” คือรู้ขั้นตอนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ว่าจะต้องทำกิจกรรมอะไรบ้างจึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้
- 4) มีความคิดเชิงบวก มีแรงจูงใจ และสามารถเรียนแบบร่วมมือกับเพื่อนหรือบุคคลอื่น
- 5) มีระบบการเรียน รู้จักประยุกต์การเรียน และสนุกกับการเรียน
- 6) มีการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดและความสำเร็จ มีการประเมินผลเองและเข้าใจถึงศักยภาพของตนเอง

7) มีความพยายามหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อหาคำตอบ รู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้กับสถานการณ์จริง และหาโอกาสในการพัฒนา ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา

8) สามารถแสดงความคิดเห็นและ อภิปรายในกลุ่มเรียนอย่างสร้างสรรค์

9) การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นสามารถเก็บข้อมูล และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการเรียน

วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1) การวิเคราะห์และกำหนดความต้องการ ผู้เรียนวิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ต้องการเรียน

2) การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ ผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ ที่มีความเป็นไปได้และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยศึกษาจุดมุ่งหมายของรายวิชา แล้วเขียนจุดมุ่งหมายในการเรียน และระบุพฤติกรรมที่คาดหวังหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่สามารถวัดได้

3) การวางแผนการเรียน ผู้เรียนกำหนดแนวทางในการเรียนของตนเอง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชา กำหนดเวลาเรียน คือกำหนดจำนวนชั่วโมง และจำนวนครั้งในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำกิจกรรมกลุ่ม พบครูเพื่อขอคำปรึกษา แนะนำ สอนเสริม และกำหนดเวลาที่สิ้นสุดการเรียนของตนเอง

4) การเลือกรูปแบบการเรียน คือผู้เรียน เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ แหล่งวิทยาการ ผู้รู้ แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด วัสดุ และสื่อในการเรียน เช่น หนังสือเรียน วีซีดี สื่อคอมพิวเตอร์

5) การกำหนดบทบาทผู้ช่วยเหลือในการเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาสาระ และเกิดทักษะยิ่งขึ้น และประสบผลสำเร็จในการเรียน เช่น มีเพื่อนร่วมเรียนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

6) การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียน ครูและผู้เรียน ควรร่วมกันกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล เช่น กำหนดเครื่องมือวัดผล ได้แก่ แบบทดสอบต่าง ๆ หรือชิ้นงาน เป็นต้น

3. การเรียนรู้แบบทางไกล

การเรียนรู้แบบทางไกล เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจะเรียนรู้จากสื่อต่างๆ โดยผู้เรียนและครูจะสื่อสารทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนใหญ่ เช่น การเรียนรู้แบบ e-learning

หลักในการเรียนรู้แบบทางไกล

- 1) ผู้เรียนต้องมีเครื่องมือที่สามารถสื่อสาร และใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ ฯลฯ
- 2) ผู้เรียนต้องมีเวลาสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ กับครูตามเวลาที่ได้ตกลงร่วมกันกับครู เช่น Chat room, E – mail, Web board, Blog, face book ฯลฯ
- 3) สถานศึกษาและครู มีบทบาทในการจัดเตรียมสื่อทางไกล และอำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้แบบทางไกลได้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

วิธีการเรียนรู้แบบทางไกล

- 1) การศึกษาแนวทางการเรียนรู้แบบทางไกลจากสื่อต่างๆ
- 2) การเรียนรู้จากสื่อทางไกลตามที่สถานศึกษากำหนด
- 3) การประเมินความรู้ก่อนเรียน คือผู้เรียนประเมินความรู้ของตนเองก่อนเรียน
- 4) ศึกษาเนื้อหาสาระจากสื่อต่าง ๆ และส่งงานที่ครูมอบหมายตามกำหนด
- 5) การสื่อสารกับครูตามเวลาที่กำหนด เพื่อขอคำแนะนำ คำปรึกษา และนัดหมายการทำกิจกรรมการเรียนรู้
- 6) การประเมินความรู้หลังเรียน คือผู้เรียนประเมินความรู้ของตนเองหลังเรียน

4. การเรียนรู้แบบชั้นเรียน

การเรียนรู้แบบชั้นเรียน เป็นการเรียนรู้ในลักษณะแบบห้องเรียน ที่สถานศึกษากำหนดรายวิชา เวลาเรียน และสถานที่ที่เรียนชัดเจน การเรียนรู้แบบชั้นเรียนเหมาะสำหรับผู้เรียนที่มีเวลาเข้ามาเข้าชั้นเรียนสม่ำเสมอ

หลักในการเรียนรู้แบบชั้นเรียน

- 1) สถานศึกษากำหนดสถานที่เรียนและตารางเรียนที่เหมาะสม
- 2) จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การเรียนรู้แบบชั้นเรียน เกี่ยวกับสถานที่ วันเวลาที่เรียนและครูผู้รับผิดชอบให้ผู้เรียนทราบอย่างทั่วถึง
- 3) สถานศึกษาจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น เครื่องมือ – อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และ โสตทัศนูปกรณ์ ที่มีคุณภาพ
- 4) ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในตารางเรียน

วิธีดำเนินการจัดการเรียนรู้

1) การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยครู ผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาต่างๆ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะให้กับผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ซักถาม แสดงความคิดเห็นและลงมือฝึกปฏิบัติจริง และครูควรจัดเวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน

2) การจัดกระบวนการปฏิสัมพันธ์ เป็นการจัดกระบวนการที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เช่น กิจกรรมกลุ่ม การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม

3) การจัดให้มีการปรับบทบาทผู้เรียน เช่นการแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ และมอบหมายงานให้ปฏิบัติ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูจะจัดกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้

(1) การให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง

(2) การเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง

(3) การสะท้อนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู

4) การติดตาม และช่วยเหลือผู้เรียน เช่น จัดบริการแนะแนว จัดบริการให้คำปรึกษา จัดให้มีผู้ช่วยสอน และการติดตามช่วยเหลือ โดยเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน

การเรียนรู้ทั้ง 4 รูปแบบ ดังที่กล่าวข้างต้น สถานศึกษาและผู้เรียนจะร่วมกันกำหนดว่าในแต่ละรายวิชาจะเรียนรู้แบบใด ซึ่งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชานั้นๆ โดยให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพของผู้เรียน และขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดสอนเสริมเพื่อเติมเต็มความรู้ให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นสถานศึกษาสามารถออกแบบการเรียนรู้แบบอื่นๆ ได้ตามความต้องการของผู้เรียนและความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย:2553)

จะเห็นได้ว่า สภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของ กศน. ถือว่าเป็นเรื่องเดียวกัน คือ ครูผู้สอน สามารถทำการวิจัยไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยปกติได้ตลอดเวลา โดยยึดหลักว่า การสอนนำและการวิจัยตาม มีเป้าหมายเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชารัตน์ (2545) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน และเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมี 5 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้วิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน โดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนและด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทต่อการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ชาติชาย ศรีแสง (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน (2) ศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และ (3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การรับรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน คุณลักษณะของผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและแหล่งข้อมูลในการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางในทุกๆด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านเวลาและงบประมาณ ด้านความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและด้านแหล่งความรู้และที่ปรึกษางานวิจัยในชั้นเรียน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกๆด้าน เรียงตามลำดับ คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านศักยภาพ ปัจจัยด้านสถานภาพและปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน

นริศว์ ปรารมภ์ (2545) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) เจตนาในการทำวิจัยในชั้นเรียน พฤติกรรมการวิจัยในอดีตและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ เมื่อนำตัวแปรเจตนาที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) เจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน การคล้อยกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการวางแผนวิจัยในชั้นเรียนของครู สามารถทำนายเจตนากรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ผลตัวแปรเจตนาต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมร่วมกันทำนายเจตนากรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน 3) เจตคติต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมและการประเมินผลกรรม (เจตคติต่อพฤติกรรมการวางแผนการวิจัยในชั้นเรียน วัดทางอ้อม) พบว่า เจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมและการประเมินผลกรรม 4) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง วัดทางอ้อม) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และ 5) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมและการรับรู้อิทธิพลของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรม (การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม วัดทางอ้อม) พบว่า การรับรู้ความสามารถในการวางแผนวิจัยในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม

มานพ วรรณารักษ์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติผู้บริหารเห็นว่า กิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการมาก คือ การแนะนำวิธีวิจัยในชั้นเรียน แนะนำการวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการแก้ปัญหาในชั้นเรียน กระตุ้นให้ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน และกระตุ้นให้ครูหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ ส่วนครูผู้สอน เห็นว่ากิจกรรมพัฒนาส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนใหญ่ได้มีการปฏิบัติและสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการมาก คือ การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ส่วนความต้องการผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนมากเหมือนกันตามลำดับ คือ โดยการใช้วิทยากรให้ความรู้ การศึกษาดูงาน ลำดับที่แตกต่างคือ ศึกษาเอกสารและประชุมเชิงปฏิบัติการระดับอำเภอ

ชฎิมา อินทร์จันทร์ (2546) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่าครูได้ดำเนินการวิจัยใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน 2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง 3) การใช้นวัตกรรมทางการศึกษา 4) การเขียนรายงานสรุปผลการวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า คะแนนสูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) เลือกทำหัวข้อการวิจัยเลือกจากเรื่องที่เป็นปัญหาจากการเรียนการสอน 2)อาศัยผลงานวิจัย หนังสือ ตำรา จากห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้า 3)ใช้เทคนิคการเรียนแบบมีส่วนร่วม 4) การเขียนรายงานการวิจัยแบบไม่เป็นทางการในลักษณะรายงานแผ่นเดียว

วัลภา ภูริปัญญา (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และกระบวนการบริหารของผู้บริหาร เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุที่ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพราะต้องการศึกษาข้อมูลของนักเรียนว่ามีพฤติกรรม มีความต้องการและมีปัญหาอย่างไร เพื่อหาวิธีการแก้ไขให้กับนักเรียน สาเหตุที่ครูไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะไม่เข้าใจวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ครูมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน สภาพปัจจุบันของงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยแบบทดลองเชิงพัฒนาและทำวิจัยคนเดียว วิชาที่ทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด คือ วิชาภาษาไทย การทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือในการวิจัยที่ใช้มากที่สุดคือ กิจกรรมการเรียน ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในด้านนโยบาย และแผนปฏิบัติงาน การนิเทศติดตาม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ การจัดให้ครูเข้ารับการอบรม กระบวนการบริหารของผู้บริหาร เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ อำนาจและแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงองค์การ

สุพัฒน์ มีสกุล (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนคลองลานวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละชั้นกระบวนการวิจัย และเพื่อศึกษาผลการพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากกระบวนการวิจัย และครูได้นำไปใช้ในการดำเนินการ ซึ่งมีวงจรการทำงานประกอบด้วย ขั้นตอนวางแผนการดำเนินงาน ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผนขั้นการสังเกต และขั้นการสะท้อนกลับ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาผู้ทำวิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัย แต่ละขั้นเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งได้ผลดังนี้ 1) ผลที่ได้จากขั้น ก คือ การวางแผนการปฏิบัติงาน พบว่า มีครู จำนวน 11 คน เข้าร่วมการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจและไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ 2) ผลที่ได้จากขั้น ข คือ การ

ปฏิบัติงานตามแผน และขั้น ค การติดตามประเมินผลระหว่างการทำงาน พบว่า ครูสามารถวิเคราะห์สาเหตุได้สอดคล้องกับปัญหา ครูตั้งชื่อเรื่องได้สอดคล้องกับปัญหาและสาเหตุ ครูตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย สอดคล้องกับชื่อเรื่องและมีความชัดเจน ครูกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้ชัดเจน และทำการแก้ปัญหาตามแผน จำนวน 9 คน ส่วนอีก 2 คน มีการปรับแผนระหว่างดำเนินการ ครูสร้างเครื่องมือการวิจัยด้วยตนเอง โดยเลือกใช้แบบทดสอบ 3 คน ใช้แบบบันทึก 2 คน ใช้แบบประเมินความก้าวหน้า 10 คน ใช้แบบสอบถาม 5 คน และเลือกใช้แบบสังเกต 2 คน ครูสามารถแปลผลการวิจัยได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสนทนากลุ่มไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ ครูยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในระหว่างสนทนากลุ่มในแต่ละครั้ง ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของผู้วิจัยพบปัญหาเรื่องมีเวลาในการทำวิจัยน้อย การสนทนากลุ่มไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และผู้วิจัยไม่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูในเรื่องการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้ดีเท่าที่ควร ผลที่ได้จาก ขั้น ง การประเมินผลการปฏิบัติเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ พบว่า ครูจำนวน 8 คน มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี ครู 3 คน มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนความเข้าใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า มีครู 3 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและครูอีก 8 คน ยังมีความกังวลกับการทำวิจัยว่าจะทำได้ไม่ดีและถูกต้องตามหลักการวิจัย แต่ครูคิดว่าตนเองสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

จิราภา ถ่วงลือ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการทำวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านการนำเสนอผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้และทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนขนาดต่างกันมีสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนขนาดต่างกันมีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐธิดา เล่าส้ม (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ความสามารถในการทำวิจัย

ในชั้นเรียน ด้านลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และด้านการยอมรับนับถือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนปัจจัยด้านเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูล เพื่อทำการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 8 ด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 8 ด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) ครูผู้สอนระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 8 ด้านไม่แตกต่างกัน ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานด้านการยอมรับนับถือ ด้านเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูล เพื่อทำการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน 5) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 8 ด้านไม่แตกต่างกัน

กุศล บัวเกตุ (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี ผลการวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1) การวางแผน ทำการวิเคราะห์ปัญหา โดยการสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน กำหนดขอบเขตการวิจัยเฉพาะเรื่องที่เป็นปัญหาที่พบบ่อยในชั้นเรียน คือ นักเรียนขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ศึกษาเอกสารในการทำวิจัยในชั้นเรียน จากผลการวิจัยและสืบค้นข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงในห้องสมุด สร้างเครื่องมือโดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 2) การปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือแบบสังเกต แบบทดสอบและแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียน 3) การสังเกต เก็บข้อมูลจากการสังเกตอย่างไม่เป็นทางการ และสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตและแบบตรวจสอบรายการ 4) การสะท้อนผลและปรับปรุง ประเด็นที่สะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและนำผลการวิจัยมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู รายงานผลการวิจัยเป็นรายงานแผ่นเดียว ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นปัญหาระดับปานกลางทั้ง 4 ขั้นตอน ครูส่วนใหญ่พบปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีความถี่สูงสุดในระดับมากในแต่ละขั้นตอนดังนี้ 1) การวางแผน มีแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลไม่เพียงพอ ขาดแหล่งข้อมูลที่ทันสมัย และวิทยาการที่เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) การปฏิบัติ ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก จึงไม่มีเวลาทำการวิจัยใน

ชั้นเรียน 3) การสังเกต นักเรียนในห้องเรียนมีมากเกินไป จึงสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นไม่ทัน 4) การสะท้อนผลและปรับปรุง ไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ปัญจมา นุ่มนวล (2548) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่าครูโรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่มีการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน และสำหรับครูผู้ไม่ได้มีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนมีเหตุผลคือไม่มีความรู้ทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนพบว่ามาจากการดำเนินการวิจัยใน 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน มีวิธีการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้การสังเกตและจดบันทึกข้อมูล ขอบเขตที่ใช้ในการกำหนดปัญหาการวิจัยใช้เรื่องที่เป็นปัญหาการศึกษาเอกสาร ศึกษาจากหนังสือตำรา และมีการสืบค้นข้อมูลโดยศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด 2) การปฏิบัติใช้แบบสังเกตในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แหล่งข้อมูลจากนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม 3) การสังเกต มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตโดยใช้การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตคือแบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกพฤติกรรม 4) การสะท้อนผล ใช้ประเด็นที่สะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน สะท้อนผลการวิจัย สิ่งที่ดำเนินการดีหรือไม่อย่างไรมีการนำผลการวิจัยมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนครู และรายงานผลการวิจัยโดยใช้รูปแบบการรายงานผลการวิจัยฉบับย่อที่ใช้นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีดังนี้ 1) การวางแผนปัญหาที่พบคือมีแหล่งในการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ ขาดที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน และเวลาในการค้นคว้ามีน้อย 2) การปฏิบัติ ปัญหาที่พบคือ การเบิกเงินงบประมาณทำได้ยาก และหลายขั้นตอนไม่มีหนังสือสำหรับให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการศึกษาค้นคว้า และขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลข้อมูล ปัญหาเกี่ยวกับเวลาคือปัจจุบันมีงานและนโยบายของหน่วยงานที่บังคับบัญชาให้ปฏิบัติมาก 3) การสังเกต ปัญหาที่พบคือขาดที่ปรึกษาในการสร้างแบบบันทึกการสังเกต 4) การสะท้อนผล ปัญหาที่พบคือ ไม่ได้มีการนำผลงานการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติจริง

อำนวยการ เชื้อแขก (2548) ได้ศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนมีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ขั้นตอนผลการแก้ปัญหา/การพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ขั้นตอนวางแผนการแก้ปัญหา/พัฒนา ขั้นตอนสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน และ ขั้นตอนหาและพัฒนานวัตกรรม กับ ขั้นตอนนวัตกรรมไปใช้ 2) ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูผู้สอนที่มี

วุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมทั้ง 5 ด้าน คือขั้นสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน ขั้นค้นหาและพัฒนานวัตกรรม ขั้นนำนวัตกรรมไปใช้ ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา/พัฒนา และขั้นสรุปผลการแก้ปัญหา/การพัฒนาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา/พัฒนา ขั้นนำนวัตกรรมไปใช้และขั้นสรุปผลการแก้ปัญหา/การพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขั้นค้นหาและพัฒนานวัตกรรม ไม่แตกต่างกัน 4) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน ขั้นค้นหาและพัฒนานวัตกรรม และขั้นนำนวัตกรรมไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขั้นวางแผนการแก้ปัญหา/พัฒนา และขั้นสรุปผลการแก้ปัญหา/การพัฒนา ไม่แตกต่างกัน และ 5) ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูทุกคน ควรจัดทำคู่มือครูสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนแจกให้กับครู และ ควรนิเทศติดตามผลการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

โสธรส กันแก้ว (2549) ได้ศึกษาบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อศึกษาบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ การควบคุมงาน และเปรียบเทียบบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 4 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาผลการวิจัยสรุปได้ ว่า 1) บทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้บริหารมีบทบาทเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจูงใจ รองลงมา คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ และด้านการควบคุมงาน 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจูงใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริม งานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 จำแนก

ตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

รอสดี กอวาอูตู (2551) ได้ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของครู ภาระงานของครู การส่งเสริมการทำวิจัยกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และเพื่อศึกษาปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูได้ใช้รูปแบบการทำวิจัยเพียงลำพังหรือทำคนเดียว การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะปรับเปลี่ยน แก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น โดยมีการทำวิจัยครอบคลุมในรายวิชาต่าง ๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น แต่การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนั้นอยู่ในวงจำกัด คือ ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 3 เท่านั้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีกทั้งการเผยแพร่งานวิจัยของครูอยู่ในวงแคบ ๆ ในลักษณะมีการเผยแพร่เฉพาะกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน จึงทำให้ไม่เกิดความหลากหลายและไม่เกิดการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สมบูรณ์และขาดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นทั้งในกลุ่มโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเดียวกันและโรงเรียนสามัญ การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมีความสัมพันธ์กับภาระงานของครู และการส่งเสริมการทำวิจัย และมีปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ผลตอบแทน การเลื่อนขั้น และการขึ้นเงินเดือนของครู

ภูมินทร์ เหลลาอำนาจ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร และ 2) ศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร และด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นราย

ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรู้ และด้านการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

วิรัตน์ คงราช (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการสำรวจและกำหนดปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการศึกษาแนวทางเพื่อ กำหนดทางเลือก ด้านการวางแผนการวิจัย ด้านการปฏิบัติตามแผนและเก็บรวบรวมข้อมูล ด้าน การวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการสรุปและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรอิสระ คือปัจจัยที่ ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัตินักวิจัย ด้านแรงจูงใจในการทำ วิจัยในชั้นเรียน ด้านเจตคติในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้น เรียน และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันและทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธีเพิ่มตัวแปรเป็น ชั้นๆ โดยใช้โปรแกรม SPSS ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ด้าน และ การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจำนวน 6 ด้าน ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ .01

อภิสิทธิ์ แซ่หยิ่ง (2553) ได้ศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ด้านความรู้ของครู ด้านปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัย ด้านการดำเนินการวิจัยตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ยกเว้นด้านความรู้ของครูแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยที่ทำการศึกษา การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในต่างประเทศที่น่าสนใจ และเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้

งานวิจัยของ แลทัม และเวกซ์ลีย์ (Latham and Wexley, 1981 : 5-7 อ้างถึงใน ภูมิินทร์ เหลลาอำนาจ: 2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ พบว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอันเนื่องมาจากการได้รับเงินพิเศษเพิ่มเติม นั้น มีผลน้อยมากจนไม่เห็นอย่างเด่นชัด ส่วนการชมเชยด้วยวาจา และการชื่นชมน่าจะมีประสิทธิภาพในการเพิ่มความสามารถในการผลิตงานวิจัยมากกว่า

เคนเนท (Kennet, 1992 : 4-6) ได้ศึกษา ครูนักวิจัยในโรงเรียนสังกัดของรัฐแพนซิเวเนียตอนเหนือ สรุปได้ว่าการสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู การวิจัยเป็นการพัฒนาวิชาชีพที่ได้ผล อุปสรรคต่อการทำวิจัยของครู คือ เวลา และทัศนคติ การส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียนสังกัดของรัฐแพนซิเวเนียตอนเหนือเพื่อพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างไรก็ตามก็ต้องทำด้วยความสมัครใจ ทำเป็นระบบ ร่วมมือกัน

เชมพ์ (Schempp, 1995 : 3 – 5 อ้างถึงใน โสรัส กันแก้ว : 2549) ได้ศึกษาเรื่อง “การเรียนรู้ในงานที่ทำ : วิเคราะห์การเสาะแสวงหาความรู้ของครู” จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์เกณฑ์ที่ครูใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อใช้ในการสอนได้ประสบผลสำเร็จ โดยใช้กรณีศึกษากับครู 2 คน ที่มีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนรัฐบาลที่ตั้งอยู่ด้านตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและใช้วิธีทัศนบันทึภาพวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ใช้เทคนิค Ethnographic เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า เกณฑ์ที่วัดความรู้ที่ชัดเจนของครูมี 5 องค์ประกอบ คือ การปฏิบัติการและการดำเนินการในชั้นเรียน (ครูได้สังเกตอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากการทำงานมาดำเนินการ ในชั้นเรียน) พฤติกรรมของครู (ครูได้จากการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานสอนของครูคนอื่น) ความรู้ด้านเนื้อหา (ครูได้ความรู้มาจากความรู้เดิม ศึกษาตามความสนใจของตน หากจากแหล่งความรู้อื่นๆ ที่สะดวกต่อการค้นคว้า และจากความสนใจของนักเรียน) ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ (ได้มาจากทั้ง 3 ข้อข้างต้นที่ผ่านการปฏิบัติฝึกฝน สาธิตและทำกิจกรรม) และเงื่อนไขภายนอก (เป็นอิทธิพลจากนอกชั้นเรียน เช่น กฎหมาย นโยบายของโรงเรียน เป็นต้น)

คันทิงแฮม (Cunningham 2008 : 1) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้งานวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อการปรับปรุงการเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนในห้องเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การวิจัยเชิง

ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนี้ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ภายในสังคมที่จัดขึ้นไว้ โดยเฉพาะ เป็นกระบวนการที่มีการปฏิรูปที่ครบวงจรและมีคุณค่าที่เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถนำไปปรับปรุงการเรียนรู้และบรรยากาศในห้องเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการดำเนินการวิจัยโดยครูผู้สอนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการวิจัยที่อาศัยกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่อง และมีการสะท้อนผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของเคมมิสและแมกเทกการ์ด (Kemmis และ McTaggart : 1998: 11-15 อ้างถึงในองอาจ นัยพัฒน์ : 2551: 301-303) ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน ประกอบด้วยกิจกรรม การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การศึกษาทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การเลือกนวัตกรรมหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา และการเขียนเค้าโครงการวิจัย เพื่อปรับปรุงสิ่งที่มีปัญหา 2) ด้านการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย กิจกรรมการจัดทำแผนการเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรม การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และการปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นการดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้อย่างละเอียด รอบคอบ และมีการควบคุมอย่างสมบูรณ์ 3) ด้านการสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน เป็นการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน การสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และการเก็บรวบรวมข้อมูล และ 4) ด้านการสะท้อนผลการทำงานหรือการสะท้อนความคิด เป็นการดำเนินการในการนำผลการวิจัยมาเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการทบทวนการปฏิบัติจากบันทึกที่ได้จากการสังเกตว่าได้ผลเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งอย่างไร เพื่อเป็นพื้นฐานการวางแผนในวงจรต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหา การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งได้นำเสนอ วิธีดำเนินการวิจัย ดังประเด็นต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สาระโดยละเอียด นำเสนอดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1) ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 15 คน และพนักงานราชการ ประกอบด้วย ครูอาสาฯ ครูอาสาฯปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด นราธิวาส จำนวน 204 คน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส จำนวน 13 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1) ครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส ตำแหน่งข้าราชการครู โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 4 คน และพนักงานราชการ ตำแหน่งครูอาสาฯ ครูอาสาฯ

ปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ซึ่งกำหนดขนาดจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครื่องซีและมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 133 คน และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามประเภทของครูดังตารางต่อไปนี้

ประเภทของครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	81	52
ครูอาศาศปอเนาะ	43	31
ครูอาศาศตำบล	80	50
รวม	204	133

2) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัย และได้พัฒนารูปแบบมาเป็นของผู้วิจัยเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับพนักงานราชการ ตำแหน่งครูอาศาศ ครูอาศาศปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประเภทของครู ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการปฏิบัติ จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านการสังเกต จำนวน 6 ข้อ
4. ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ต์ มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดถามเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการ

2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ชุดที่ 1 มีวิธีการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดของการทำวิจัย จากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากเอกสารมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดนิยามศัพท์ และสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องครอบคลุมตามกรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์และวัตถุประสงค์ของการวิจัยสำหรับเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษา

3) จัดทำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย

4) เสนอเรื่องเพื่อขอพิจารณาอนุมัติคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และจัดทำหนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

5) นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ข) ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และนำมาคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) พิจารณาความตรงของเนื้อหา โดยจะพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อกระทงคำถามกับนิยามศัพท์โดยเฉพาะ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ผู้วิจัยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการต่อไป

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ข้อกระทงคำถามบางข้อมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

7) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นครูประจำกลุ่ม จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.80

8) นำเสนอผลการทดลอง (Try out) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

9) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2.2 ชุดที่ 2 มีวิธีการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดของการทำวิจัย จากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากเอกสารมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดนิยามศัพท์ และสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องครอบคลุมตามกรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์และวัตถุประสงค์ของการวิจัยสำหรับเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเป็นผู้ให้คำปรึกษา

3) จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและครอบคลุมของเนื้อหา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย

4) เสนอเรื่องเพื่อขอพิจารณาอนุมัติคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และจัดทำหนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

5) นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน (รายชื่ออยู่ในภาคผนวก ข) ตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาความตรงของเนื้อหา ผู้วิจัยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการต่อไป

6) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน มีความเหมาะสมตรงตามโครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

7) นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา ในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 133 ฉบับ ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 13 แห่ง ทางไปรษณีย์ พร้อมสอดซองเปล่าติดดวงตราไปรษณียากรเพื่อความสะดวกในการส่งคืน ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

3.4 รวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ครบถ้วนเท่านั้น

3.5 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และข้าราชการครู จำนวน 4 คน ณ กศน.อำเภอที่ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูปฏิบัติงานอยู่ ระหว่างวันที่ 17 ธันวาคม 2556 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2557 ตามที่ได้นัดหมายไว้ โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงๆเช้า ตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 12.00 น. และช่วงบ่ายตั้งแต่เวลา 13.00– 16.00 น. ใช้เวลาในการสัมภาษณ์คนละ 3 ชั่วโมง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบสมบูรณ์

4.2 นำแบบสอบถามที่มีข้อมูลสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประเภทของครู ประสบการณ์การทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.5 วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว : 2535)

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

2.50–3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1.00–1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

4.6 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ทั้งจากข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา และข้อเสนอแนะในการส่งเสริม
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัด
นครราชสีมา นำเสนอรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอดังตารางที่ 4.1
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประเภทของครู
และประสบการณ์การทำงาน

รายการข้อมูล	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	50	37.59
หญิง	83	62.41
รวม	133	100.00
2. ประเภทของครู		
ครูอาสาประจำตำบล	51	38.34
ครูอาสาปอเนาะ	30	22.56
ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.)	52	39.10
รวม	133	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการข้อมูล	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
3. ประสบการณ์การทำงาน		
1-10 ปี	87	65.41
11-20 ปี	41	30.83
21-30 ปี	5	3.76
รวม	133	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.41 และเป็นครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (สรช.) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.10 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.41

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏดังตารางที่ 4.2 – 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ด้านการวางแผน	3.84	0.80	มาก
2. ด้านการปฏิบัติ	3.92	0.79	มาก
3. ด้านการสังเกต	3.95	0.75	มาก
4. ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน	3.82	0.94	มาก
เฉลี่ยรวม	3.88	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$ S.D = 0.82) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.82 – 3.95

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผน

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. มีการจัดประชุมชี้แจงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากร/ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	3.89	.64	มาก
2. ครูมีการวิเคราะห์และสำรวจปัญหาในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน	3.89	.79	มาก
3. ครูมีการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา	3.71	.78	มาก
4. ครูมีการเลือกนวัตกรรมหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา	3.70	.90	มาก
5. ครูมีการกำหนดขั้นตอนการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้	3.87	.85	มาก
6. การวางแผนการวิจัยในชั้นเรียนกระทำโดยครูและผู้เรียนร่วมกัน	3.83	.90	มาก
7. ครูเลือกทำหัวข้อการวิจัยโดยเลือกจากเรื่องที่เป็นปัญหาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน	4.02	.85	มาก
8. ครูได้กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน	3.88	.76	มาก
เฉลี่ยรวม	3.84	.80	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการวางแผนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$ S.D = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่ามี การปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเลือกทำหัวข้อการวิจัยโดยเลือกจากเรื่องที่เป็นปัญหาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$ S.D = 0.85) รองลงมา ครูมีการวิเคราะห์และสำรวจปัญหาในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน และมีการจัดประชุมชี้แจงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากร/ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 3.89$ S.D = 0.79)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการปฏิบัติ

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ของเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	3.90	.67	มาก
2. ครูมีการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้	4.07	.81	มาก
3. ครูมีการพัฒนานวัตกรรมหรือวิธีการที่ใช้ในการวิจัย	3.77	.81	มาก
4. ครูนำผลของการวางแผนการวิจัยมาจัดทำเป็นโครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยในชั้นต่อไป	3.83	.88	มาก
5. ครูมีการทดลองใช้นวัตกรรมกับนักเรียน	3.77	.92	มาก
6. ครูมีการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้	4.17	.74	มาก
7. เมื่อครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ ก็นำมาดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้	4.02	.82	มาก
8. ครูทุกคนมีการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกระดับและทุกภาคเรียน	3.90	.73	มาก
เฉลี่ยรวม	3.92	.79	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$ S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่ามี การปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูมีการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$ S.D. = 0.74) รองลงมา ครูมีการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.07$ S.D = 0.81) และเมื่อครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ ก็นำมาดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.02$ S.D = 0.82)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการสังเกต

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ในระหว่างที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ครูมีการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน	4.00	.84	มาก
2. ในระหว่างที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ครูมีการสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน	4.05	.79	มาก
3. การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.11	.84	มาก
4. ครูมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้	4.05	.71	มาก
5. ครูมีการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล	3.80	.67	มาก
6. ครูมีการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย	3.74	.71	มาก
เฉลี่ยรวม	3.95	.71	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการสังเกต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$ S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่าการปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.11$ S.D. = 0.84) รองลงมา ในระหว่างที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ครูมีการสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.05$ S.D. = 0.79) และครูมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$ S.D. = 0.71)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. ครูมีการจัดทำแผนเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน	3.79	.74	มาก
2. ครูมีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ผลงานเป็นไปตามมาตรฐานและเกณฑ์ที่กำหนด	3.85	.84	มาก
3. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนต่อสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด	3.62	.96	มาก
4. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การให้รางวัลหรือผลตอบแทนต่อการวิจัยในชั้นเรียน	3.56	1.00	มาก
5. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน	3.74	.90	มาก
6. ครูมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน	4.16	1.66	มาก
7. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรไว้ครบถ้วน	3.97	.78	มาก
8. ครูมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน	3.94	.68	มาก
เฉลี่ยรวม	3.82	.94	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$ S.D = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่ามี การปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.16$ S.D = 1.66) รองลงมา มีการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรไว้ครบถ้วน ($\bar{X} = 3.97$ S.D = 0.78) และ ครูมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.94$ S.D = 0.68)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ได้นำข้อมูลมาจาก 2 ส่วน คือ จากแบบสอบถามปลายเปิด และจากการสัมภาษณ์ปรากฏดังตารางที่ 4.7 – 4.10 ดังต่อไปนี้

3.1 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.1.1 ด้านการวางแผน

1) ผลการศึกษาปัญหา ด้านการวางแผน จากการตอบแบบสอบถาม
นำเสนอ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการวางแผน จากการตอบแบบสอบถาม

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
ครูขาดการวางแผนที่เป็นระบบ	60	43.48
การไม่ได้รับความร่วมมือในการวางแผน ระหว่างครูและผู้เรียน	29	21.01
สถานศึกษาไม่ได้มีการจัดประชุม เพื่อชี้แจงและวางแผน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง	25	18.12
ครู กศน. ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	17	12.32
ครู กศน. ขาดการวิเคราะห์ และไม่มีการสำรวจปัญหาในชั้นเรียน เพื่อนำไปสู่การกำหนดหัวข้อการทำวิจัย	7	5.07
รวม	138	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการวางแผน ส่วนใหญ่ ครูขาดการวางแผนที่เป็นระบบ (ร้อยละ 43.48) รองลงมาการไม่ได้รับความร่วมมือในการวางแผนระหว่างครูและผู้เรียน (ร้อยละ 21.01) และสถานศึกษาไม่ได้มีการจัดประชุม เพื่อชี้แจงและวางแผน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง (ร้อยละ 18.12) ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ด้านการวางแผน จากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ทั้งข้าราชการครู และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการวางแผน ส่วนใหญ่ ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ เรื่องครูขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ ขาดความต่อเนื่องในการทำวิจัยในชั้นเรียน และครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนการวิจัย นอกจากนี้ ผู้บริหารมองว่าปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ ความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติงานของครู ตามนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และปัญหาเรื่องบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ภารกิจของครูที่มีมากกว่าการสอน จนไม่สามารถวางแผนในการวิจัย ส่วนข้าราชการครู มองว่า เวลาในการทำวิจัยของครูกับ ผู้เรียนไม่ตรงกันเนื่องจากผู้เรียน ไม่มีเวลาเรียนเหมือนนักศึกษาในระบบทั่วไป ทำให้เป็นปัญหาในเรื่องดังกล่าว

3.1.2 ด้านการปฏิบัติ

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ด้านการปฏิบัติ จากการตอบแบบสอบถาม
 ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการปฏิบัติ จากการตอบแบบสอบถาม

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
ครูไม่มีการใช้นวัตกรรมกับผู้เรียน	37	34.58
ครูดำเนินการวิจัยไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้	36	33.64
ครูไม่มีความรู้ในการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน	20	18.69
ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนไม่ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา และทุกภาคเรียน	14	13.09
รวม	107	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการปฏิบัติ ส่วนใหญ่ครูไม่ได้มีการใช้นวัตกรรมกับผู้เรียน (ร้อยละ 34.58) รองลงมาครูดำเนินการวิจัยไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ (ร้อยละ 33.64) และครูไม่มีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน (ร้อยละ 18.69) ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ด้านการปฏิบัติ จากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ทั้งข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการปฏิบัติ ส่วนใหญ่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ เรื่องระยะเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูกับผู้เรียนไม่ตรงกัน โดยธรรมชาติ ผู้เรียน กศน. เป็นผู้เรียนที่มีงานทำประจำอยู่แล้ว จึงไม่มีเวลามาเรียนตามปกติ เหมือนนักศึกษาทั่วไป ทำให้ขาดความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง และครูขาดปัจจัยสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนั้นผู้บริหารมองว่า ครูขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนข้าราชการครู มองว่าภาระงานของครูที่มีมากกว่าการสอน ทำให้ครูปฏิบัติงานไม่เต็มที่ ทำให้เป็นปัญหาในเรื่องดังกล่าว

3.1.3 ด้านการสังเกต

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ด้านการสังเกต จากการตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสังเกต จากการตอบแบบสอบถาม

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
ครูมีการเลือกสังเกตเฉพาะด้าน และเฉพาะบุคคล	46	62.16
ครูขาดการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้เรียนไม่มีเวลาเรียนเหมือนกับนักเรียนในระบบ ทำให้ยากแก่การสังเกต	28	37.84
รวม	74	100

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการสังเกต ส่วนใหญ่ครูมีการเลือกสังเกตเฉพาะด้านและเฉพาะบุคคล (ร้อยละ 62.16) รองลงมาครูขาดการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้เรียนไม่มีเวลาเรียนเหมือนกับนักเรียนในระบบ ทำให้ยากแก่การสังเกต (ร้อยละ 37.84)

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสังเกต จากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการสังเกต พบว่า ทั้งข้าราชการครู และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสังเกต ส่วนใหญ่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ เรื่องระยะเวลาในการสังเกตของผู้สังเกต และผู้ถูกสังเกตไม่ตรงกัน เพราะผู้เรียนไม่มีเวลาเรียน ไม่มีเวลาในการพบกลุ่มตามแผนการวิจัยในชั้นเรียน และครูมีภารกิจ มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการสังเกต และความไม่มีมาตรฐานของแบบสังเกตของครูที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนั้น ผู้บริหารมองว่าพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย และเปลี่ยนแปลงบ่อยไปตามสถานการณ์ ทำให้สรุปผลการสังเกตยาก จึงทำให้เป็นปัญหาในเรื่องดังกล่าว

3.1.4 ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงานจากการตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน จากการตอบแบบสอบถาม

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
สถานศึกษาไม่มีการเปรียบเทียบผลงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การให้รางวัล	32	35.56
ผลงานวิจัยไม่เป็นที่ยอมรับของสถานศึกษาและเพื่อนครูด้วยกัน	23	25.55
การไม่นำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่พบในชั้นเรียน	16	17.78
ผลงานวิจัยของครู ไม่มีการต่อยอด หรือนำไปเผยแพร่สู่สาธารณชน	10	11.11
การไม่รายงานผลงานวิจัยในชั้นเรียนต่อสถานศึกษา และต้นสังกัด	9	10.00
รวม	90	100

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่สถานศึกษายังไม่มีการเปรียบเทียบผลงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การให้รางวัล (ร้อยละ 35.56) รองลงมาผลงานวิจัยไม่เป็นที่ยอมรับของสถานศึกษาและเพื่อนครูด้วยกัน (ร้อยละ 25.55) และการไม่นำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่พบในชั้นเรียน (ร้อยละ 17.78) ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหา ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน จากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ในด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน พบว่า ทั้งข้าราชการครู และผู้บริหารสถานศึกษาเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ครูไม่นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างแท้จริง การไม่ยอมรับในผลของการวิจัยในชั้นเรียนของครู นอกจากนั้น ผู้บริหารมองว่าครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ได้ผลงานวิจัยที่ไม่มีคุณภาพ ส่วนข้าราชการครูมองว่าผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่

สามารถแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และไม่มีการทำวิจัยในชั้นเรียนต่อเนื่อง ทำให้เป็นปัญหาในเรื่องดังกล่าว

3.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

3.2.1 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จากการตอบแบบสอบถาม

1) สถานศึกษาควรมีการจัดประกวดผลงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปสู่การให้รางวัล กับผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับการคัดเลือก และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูมีความรู้สึกริอยากทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น

2) สถานศึกษาควรจัดอบรม ประชุม บุคลากร เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

3) สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู

3.2.2 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ พบว่าผู้บริหาร และข้าราชการครู มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมองว่า 1) ครูต้องได้รับการดูแลในเรื่องของการให้ความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอบรมกระบวนการวิจัยที่ถูกต้อง 2) ควรลดภารกิจของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้น้อยลง เพื่อให้ครูมีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 3) หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ส่วนข้าราชการครู มองว่า 1) ควรมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างจริงจัง 2) ควรเน้นการวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาของผู้เรียนเป็นหลัก 3) ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุน หรือส่งเสริมปัจจัยในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน 4) ควรเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) การวิจัยควรเป็นการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้รับบริการ ต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้สรุปวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย รายละเอียดดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

1.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

1.1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1) ครูศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 15 คน และพนักงานราชการ ประกอบด้วย ครูอาสาฯ ครูอาสาฯปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 204 คน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 13 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1) ครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัด

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ตำแหน่งข้าราชการครู โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 4 คน เพื่อเข้าร่วมสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 17 ธันวาคม 2556 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2557 และพนักงานราชการ ตำแหน่งครูอาสาฯ ครูอาสาฯ ปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ซึ่งกำหนดขนาดจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครื่องซีและมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 133 คน และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามประเภทของครู

2) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 4 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สอบถามพนักงานราชการ ตำแหน่งครูอาสาฯ ครูอาสาฯปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ที่มีต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 4 ด้าน คือด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู โดยแบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 4 ด้าน คือด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการ

นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา การใช้ภาษา และความครอบคลุมของ เครื่องมือ ด้วยวิธีการคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC รายข้อตั้งแต่ 0.67 – 1.00 แล้วนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขก่อนเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษา และนำเครื่องมือชุดที่ 1 ตอนที่ 2 ไปหาความเที่ยง ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.80

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราชถึงผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ใน จังหวัดนครราชสีมา ขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำส่งหนังสือทาง ไปรษณีย์ พร้อมสอดซองเปล่าติดดวงตราไปรษณียากรเพื่อความสะดวกในการส่งคืน ซึ่งผู้วิจัย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และข้าราชการครู จำนวน 4 คน ณ กศน.อำเภอที่ผู้บริหาร สถานศึกษา และข้าราชการครูปฏิบัติงานอยู่ ระหว่างวันที่ 17 ธันวาคม 2556 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2557 ตามที่ได้แนบหมายไว้

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และค่า ร้อยละ แล้วแปลผลเป็นตารางค่าความถี่ และค่าร้อยละ
- 2) วิเคราะห์สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 4 ด้าน คือด้านการ วางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 3) วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา จากคำถาม ปลายเปิด และจากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1.3.1 สภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

สภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีประเด็นสำคัญที่นำมาสรุปผลได้ดังนี้

1) ด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่ามี การปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเลือกทำหัวข้อการวิจัยโดยเลือกจากเรื่องที่เป็นปัญหาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน รองลงมาครูมีการวิเคราะห์และสำรวจปัญหาในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน และมีการจัดประชุมชี้แจงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากร/ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

2) ด้านการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่ามี การปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ รองลงมาครูมีการปฏิบัติ การวิจัยในชั้นเรียนตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้

3) ด้านการสังเกต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่ามี การปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ในระหว่างที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ครูมีการสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

4) ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ครูเห็นว่ามี การปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา มีการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรไว้ครบถ้วน

1.3.2 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริม การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริม การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ได้นำข้อมูลมาจาก 2 ส่วน คือ จากแบบสอบถามปลายเปิด และจากการสัมภาษณ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นสำคัญที่นำมาสรุปผลได้ดังนี้

1) ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

(1) ด้านการวางแผน พบว่า ส่วนใหญ่ครูขาดการวางแผนที่เป็นระบบ รองลงมาขาดความร่วมมือในการวางแผน ขาดความต่อเนื่องในการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนการวิจัย

(2) ด้านการปฏิบัติ พบว่า ครูไม่ได้มีการใช้นวัตกรรมกับผู้เรียน ครูทำการวิจัยแบบไม่มีการวางแผน เนื่องจากไม่มีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน เวลาในการทำวิจัยของครูกับผู้เรียนไม่ตรงกันเนื่องจากผู้เรียนไม่มีเวลาเรียนเหมือนนักศึกษาในระบบต่างๆ ไป ทำให้ขาดความต่อเนื่อง

(3) ด้านการสังเกต พบว่าครูมีการเลือกสังเกตเฉพาะด้านและเฉพาะบุคคล ขาดการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เวลาในการสังเกตของผู้สังเกต และผู้ถูกสังเกตไม่ตรงกัน เพราะผู้เรียนไม่มีเวลาเรียน ไม่มีเวลาในการพบกลุ่มตามแผนการวิจัยในชั้นเรียน

(4) ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน พบว่า ขาดการนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัย ครูไม่นำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการเรียนการสอนอย่างแท้จริง และผลงานวิจัยยังไม่เป็นที่ยอมรับ

2) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า 1) สถานศึกษาควรมีการจัดประกวดผลงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปสู่การให้รางวัล กับผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับการคัดเลือก และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูมีความรู้สึกรักอยากทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น 2) สถานศึกษาควรจัดอบรม ประชุม บุคลากร เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน 3) สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู และจากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้บริหาร และข้าราชการครู มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมองว่า 1) ครูต้องได้รับการดูแลในเรื่องของการให้ความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการอบรมกระบวนการวิจัยที่ถูกต้อง 2) ควรลดภารกิจของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้น้อยลง เพื่อให้ครูมีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 3) หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนข้าราชการครู มองว่า 1) ควรมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ไขพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างจริงจัง 2) ควรเน้นการวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาของผู้เรียนเป็นหลัก 3) ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุน หรือส่งเสริมปัจจัยในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน 4) ควรเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) การวิจัยควรเป็น

การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้รับบริการ ต่อไป

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้อภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

2.1 สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา และสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญ มีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน และได้กำหนดไว้เป็นนโยบาย เพื่อให้ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอได้ปฏิบัติ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และสถานศึกษา ได้สะท้อนให้เห็นว่าครูให้ความสนใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นพิเศษ เพื่อที่จะนำไปพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนการสอน การเตรียมพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินสถานศึกษาทั้งการประเมินภายในโดยต้นสังกัด และการประเมินภายนอกสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สพศ.) และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการวิจัย ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน หรือเรียก ย่อๆ ว่า กระบวนการ PAOR ซึ่งกระบวนการทั้ง 4 ขั้นตอนเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องในลักษณะบันไดเวียน ซึ่งจะเรียกการวิจัยแบบนี้ว่า การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยจึงปรากฏเช่นนี้

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแยกย่อยตามรายด้านทั้ง 4 ด้าน ก็พบว่าด้านการวางแผนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูมีการเขียนแผนการวิจัย การเตรียมพร้อมจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือ สื่อ นวัตกรรม และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการวิจัย คัดเลือกทำหัวข้อการวิจัยโดยเลือกจากเรื่องที่เป็นปัญหาจากการจัดการกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน วิเคราะห์และสำรวจปัญหาในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดให้มีการประชุมชี้แจงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากร/ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ด้านการปฏิบัติมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูได้มีการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ จึงทำให้การปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

เป็นไปอย่างรวดเร็ว และประสบผลสำเร็จ ด้านการสังเกตมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมากกว่าด้านอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าในขั้นตอนของการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนครูได้มีการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ หรือคำอธิบายของปัญหาที่เกิดขึ้นในงานวิจัย รวมถึงการสังเกตปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผลที่ได้จากการวิจัยในชั้นเรียน ครูมีการรายงานผลงานวิจัยในชั้นเรียนต่อสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และนำไปเผยแพร่สู่สาธารณชน การนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปเพื่อที่จะนำไปพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลการวิจัยสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมาสามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมในด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา นุ่มนวล (2548) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่าครูโรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่มีการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย ศรีแสง (2545) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่าสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามงานวิจัยของภูมินทร์ เหลลาอำนาจ (2553) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยกลับพบว่าสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัดราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา จากแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์ ทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านการวางแผน ส่วนใหญ่ครูขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดความร่วมมือในการวางแผน ขาดความต่อเนื่องในการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนการวิจัย ด้านการปฏิบัติครูส่วนใหญ่ไม่ได้มีการใช้นวัตกรรมกับผู้เรียน ทำการวิจัยแบบไม่มีการวางแผน ด้านการสังเกต ครูมีการเลือกสังเกตเฉพาะด้าน และเฉพาะบุคคล ขาดการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน สถานศึกษายังไม่มีการเปรียบเทียบผลงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การให้รางวัล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูยังขาดประสบการณ์ ขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้น

เรียนอย่างแท้จริง ถึงแม้ว่าครูจะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป แต่ก็ยังขาดความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยในชั้นเรียน เวลาในการทำวิจัยของครูกับผู้เรียนไม่ตรงกันเนื่องจากผู้เรียนไม่มีเวลาเรียนเหมือนนักศึกษาในระบบต่างๆไป ทำให้ขาดความต่อเนื่อง ขาดความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง และด้วยภาระหน้าที่งานในสำนักงานที่มีมาก ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงมองว่าครูมีความจำเป็นที่ต้องเพิ่มเติมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน โดยการฝึกอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษาควรมีการเปรียบเทียบผลงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การให้รางวัล ซึ่งบางครั้งรางวัลหรือสิ่งตอบแทนเล็กน้อย ที่ได้จากการปฏิบัติงานก็มีส่วนทำให้ครูมีความกระตือรือร้น มีความอยากทำในสิ่งนั้น

ผลการวิจัยปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา แสดงให้เห็นว่าในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการสังเกต และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ยังคงมีปัญหาอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาติชาย ศรีแสง (2545) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในทุกๆด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านเวลาและงบประมาณ ด้านความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและด้านแหล่งความรู้และที่ปรึกษางานวิจัยในชั้นเรียน และงานวิจัยของปัญจมา นุ่มนวล (2548) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการวางแผนคือมีเวลาในการศึกษาค้นคว้ามีน้อย ด้านการปฏิบัติคือไม่มีหนังสือสำหรับให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาเกี่ยวกับเวลาคือปัจจุบันมีงานและนโยบายของหน่วยงานที่บังคับบัญชาให้ปฏิบัติมาก ด้านการสังเกต คือขาดที่ปรึกษางานวิจัย ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน คือ ไม่ได้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของกุศล บัวเกตุ (2548) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการวางแผน มีแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลไม่เพียงพอ ขาดแหล่งข้อมูลที่ทันสมัย และวิทยากรที่เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการปฏิบัติ ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก จึงไม่มีเวลาทำการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสังเกต นักเรียนในห้องเรียนมีมากเกินไป จึงสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นไม่ทัน ด้านการสะท้อนผลและปรับปรุง ไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ แซ่หยิ่ง (2553) ที่ศึกษาปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการทำ

วิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ได้แก่ด้านความรู้ของครู ด้านปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัย ด้านการดำเนินการวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา ล่วงถือ (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนคือ ด้านความรู้และทักษะเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ครูขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดความต่อเนื่องในการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะว่า

1) ผู้บริหารสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้เป็นนโยบายในการดำเนินงาน การสร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย โดยการจัดประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูให้มีทักษะทางการบริหารจัดการ จัดทำระบบการบริหารจัดการภายในหน่วยงานเพื่อเป็นการลดภาระงาน และเพื่อแบ่งเบาภาระงานให้กระจายและทั่วถึง เพื่อให้ครูได้มีเวลาส่วนหนึ่งกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษายังไม่มีการเปรียบเทียบผลงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การให้รางวัล ครูไม่มีการนำผลการวิจัยไปสะท้อนกลับต่อผู้เรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างแท้จริง จึงมีข้อเสนอแนะว่า

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนการสอน จัดให้มีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด โดยการจัดนิทรรศการเพื่อแสดงผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครู

2) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส ควรจัดให้มีการประกวดผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัยในชั้นเรียน ในระดับจังหวัด เพื่อนำไปสู่การให้รางวัลหรือผลตอบแทน กับผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับการคัดเลือก เป็นการกระตุ้นให้ครูมีความรู้สึกรักอยากทำงานวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น

3.1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ครูไม่ได้ใช้นวัตกรรมกับผู้เรียน ทำการวิจัยแบบไม่มีการวางแผน เนื่องจากไม่มีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงมีข้อเสนอแนะว่า

1) สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรมกับผู้เรียนให้มากที่สุด โดยการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการสร้าง หรือ จัดหานวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

3.2.3 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนในชั้นเรียน

3.2.4 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขวัญและกำลังใจของครูกับประสิทธิผลการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2541) นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี

กรุงเทพมหานคร

..... (2542) วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กรุงเทพมหานคร

คุรุสภาลาดพร้าว

..... (2551 ก) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร

การศาสนา

..... (2551 ข) “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องอำนาจและหน้าที่ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” ประกาศ ณ

วันที่ 21 เมษายน 2551

กิติ ตย์คานนท์ (2535) นักบริหารทันสมัย กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บัตเตอร์ฟลาย

กุศล บัวเกตุ (2548) “สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบบ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2540

(2540) กรุงเทพมหานคร การศาสนา

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 2 ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่

แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 กรุงเทพมหานคร พรินทวานกราฟฟิค

จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชารัตน์ (2545) “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยใน

ชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต

วิทยาลัย สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี

จิราภา ถ่วงลือ (2547) “สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

เขตกรุงเทพมหานคร 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

- ชาติชาย ศรีแสง (2545) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ชุกีมา อินทร์จันทร์ (2546) “การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอชัยบุรี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ณัฐธิดา เล่าส้ม (2547) “การเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้น
เรียนของครูในเขตกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ต้องจิตร์ โสมะภีร์ (2546) “บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นัตต์ อัสภาภรณ์ (2545) “รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียน
การสอนนิชงานบ้านนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นริศว์ ปรารมภ์ (2545) “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ใน
กรุงเทพมหานคร” กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว (2535) “การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตรา
ส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง” วารสารการวัดผลการศึกษา มศว มหาสารคาม
3(1) 22-25 กรกฎาคม 2535
- ปัญญา นุ่มนวล (2548) “สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนเทศบาลใน
จังหวัดพังงา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประเทือง พลเสนา (2545) “ปัญหาและความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำในโรงเรียน
กรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประวิต เอราวรรณ์ (2545) การวิจัยปฏิบัติการ กรุงเทพมหานคร ยูแพค อินเตอร์
ฟ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2544) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- พิชญ์ คนชื้อ (2550) “บทบาทส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน วัดแสงสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2” ภาคนิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ภูมินทร์ เหลลาอำนาจ (2551) “การศึกษาสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนวัด
ราชสิทธิาราม สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- มณีนทร พลไชยวงศ์ (2547) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนวัดค
ุสิตาราม สังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อยกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มานพ วรรณารักษ์ (2545) “สภาพปัจจุบันและความต้องการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- รัตนะ บัวสนธิ์ (2544) *วิจัยและพัฒนากการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*
- รอสดี กอวาอูตู (2551) “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของครูกับการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน
มัธยมศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดผลและวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- วราภรณ์ มณีบางกา (2546) “บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตาม
การรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด
ชุมพร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วัลภา ภูริปัญญา (2546) “การวิจัยในชั้นเรียนของครูและกระบวนการบริหารของผู้บริหาร
เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัด
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วาโร เฟิงสวัสดิ์ (2547) *การวิจัยในชั้นเรียน* ครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร สกลนคร

- วิชากร กรม (2542) *วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Research for Learning Development)*
กรุงเทพมหานคร การศาสนา
- _____ (2545) *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Research for Learning Development)*
กรุงเทพมหานคร คุรุสภาลาดพร้าว
- วิชัย โธสุวรรณจินดา (2531) *ความลับขององค์กร* ฝ่ายวิชาการพัฒนาระบบงานธนาคารกรุงไทย
- วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2546) *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน* วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 14
ฉบับที่ 2 เดือน พฤศจิกายน 2545-มีนาคม 2546 หน้า 31
- วิรัตน์ คงราช (2553) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัด
เทศบาลเมืองนาสาร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปากชม จังหวัดเลย (2555) พัฒนา
หลักสูตรส่งเสริมการรู้หนังสือไทย คู่มือการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการรู้หนังสือ
ไทย สำนักงาน กศน.จังหวัดเลย สำนักงาน กศน. กระทรวงศึกษาธิการ
- ส.วาสนา ประवालพุกษ์ (2541) “การวิจัยในชั้นเรียนและแนวทางในการพัฒนาการเรียนการ
สอน” คู่มือพัฒนาการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- สมบัติ บุญประคม (2545) “ครูกับการวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการทางเลือกใหม่
ที่น่าสนใจ” *วารสารวิชาการ* 5(10) : 35
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2543) *เทคนิคการสอนแนวใหม่* กรุงเทพมหานคร ชุมชุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สมโภชน์ ฉลาดคิด (2546) “ศึกษาบทบาทในการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา
- โสรส กันแก้ว (2549) “บทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตตรา เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ราชนครินทร์
- สุพัฒน์ มีสกุล (2546) “กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียน
คลองลานวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์ (2549) ตัวอย่างการวิจัยในชั้นเรียนประสบการณ์ครูต้นแบบ พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพมหานคร ชารอักษร
- สุภัทรา เอื้องวงศ์ (2554) “การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่น” ค้นคืนวันที่ 12 มิถุนายน 2556 จาก
<http://www.moe.go.th/wijai/RE%20learn.doc>
- สุชาลินี บุญญาพิทักษ์ (2554) “การวิจัยในชั้นเรียน” ค้นคืนวันที่ 12 มิถุนายน 2556 จาก
<http://www.pt.tsu.ac.th/rdi/Traincourse/files>
- สุวิมล ว่องวานิช (2544) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : Classroom Action Research
พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2546) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- _____. (2547) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- เสาวลักษณ์ นามจันดี (2547) “ปัญหาและความต้องการเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ไสว พักขาว (2544) การวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร เอ็มพันธ์
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมมหาชน) (2554) ตัวบ่งชี้และ
เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) รายงานการประเมินการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน กรุงเทพมหานคร ศุภสกลาดพร้าว
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2547) การศึกษานอกโรงเรียน:
การประกันโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร รั้งสีการพิมพ์
- _____. (2553) แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรุงเทพมหานคร รั้งสีการพิมพ์
- สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน (2547) การจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพมหานคร ศุภสกลาดพร้าว

- อภิสิทธิ์ แซ่หยิ่ง (2553) “ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- อังคณา นุชยกุล และ ขนิษฐา ปาลโมกษ์ (2553) *สภาพและแนวทางการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*
- องอาจ นัยพัฒน์ (2551) *การออกแบบการวิจัย* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อำนาจ เชื้อแขก (2548) “ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- _____. (2537) *ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (LISREL) สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2538) “วิธีวิทยาขั้นสูงด้านการวิจัยและสถิติ” *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย* 7(2) : 1 – 36; กรกฎาคม – ธันวาคม
- _____. (2544) *บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน* กรุงเทพมหานคร พรินทวนกราฟฟิค
- Cunningham, Billie M. (2008). “Using action research to improve learning and the classroom learning environment” *Issues in Accounting Education* : Feb 2008 ; 23, 1; ABI/INFORM Global pp. 1.
- Kemmis, S. , and R. McTaggart, R.. (1998). *The action research planner. 3 rd ed. Victoria : Deakin University Press.*
- Kennet Michael. (1992). *Developing teacher researchers in high school a case study of a planned interventions.* Pennsylvania: University Pennsylvania.
- Latham, G. P. and Wexley K. N.. (1981). *Increasing productivity through performance appraisal reading massachusetts:* Addison – Wesley.
- Marion, Robin D. (1998). “When teachers examine their practice : Action research as a vehicle for teacher learning in one Urban School District” Thesis (Ph.D.) The University of Wisconsin - Madison. Abstract Online. Pub. No. AAT9825751 Retrieved August 15 2005, from Dissertation Abstracts Online. <http://www.lib.umi.com/dissertation/fullcit/9825751>

Schempp, P. G. (1995). Learning on the job : An analysis of the acquisition of a teacher's knowledge. *Journal of Research and Development in Education*. 28, 237-244.

Sepani Senarated, Mike Kagioglou and Andy Bowden. (2005). "Research knowledge transfer into teaching in the built environment" *Engineering, Constuction and Architectural Management* 2005 ; 12, 6; ABI/INFORM Global pp. 587.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของ
ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ
ในจังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ได้แก่ พนักงานราชการ ตำแหน่งครูอาสาฯ ครูอาสาฯปอเนาะ และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จังหวัดนราธิวาส

2. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ขอให้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงสอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ โดย

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. ประเภทของครู

- ครูอาสาประจำตำบล
 ครูอาสาปอเนาะ
 ครู ทรช.

3. ประสบการณ์การทำงาน

- 1-10 ปี
- 11-20 ปี
- 21-30 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการวางแผน (Plan)					
1. มีการจัดประชุมชี้แจงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากร/ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทราบ					
2. ครูมีการวิเคราะห์และสำรวจปัญหาในชั้นเรียน เพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน					
3. ครูมีการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา					
4. ครูมีการเลือกนวัตกรรมหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา					
5. ครูมีการกำหนดขั้นตอนการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้					
6. การวางแผนการวิจัยในชั้นเรียนกระทำโดยครูและผู้เรียนร่วมกัน					
7. ครูเลือกทำหัวข้อการวิจัยโดยเลือกจากเรื่องที่เป็นปัญหาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน					
8. ครูได้กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการปฏิบัติ (Act)					
1. ครูมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ของเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย					
2. ครูมีการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้					
3. ครูมีการพัฒนานวัตกรรมหรือวิธีการที่ใช้ในการวิจัย					
4. ครูนำผลของการวางแผนการวิจัยมาจัดทำเป็นโครงการ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยในชั้นต่อไป					
5. ครูมีการทดลองใช้นวัตกรรมกับนักเรียน					
6. ครูมีการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้					
7. เมื่อครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้ ก็นำมาดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้					
8. ครูทุกคนมีการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกระดับ และทุกภาคเรียน					
ด้านการสังเกต (Observe)					
1. ในระหว่างที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ครูมีการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน					
2. ในระหว่างที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ครูมีการสังเกตปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน					
3. การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง					
4. ครูมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้					

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
5. ครูมีการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล					
ครูมีการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย					
ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect)					
1. ครูมีการจัดทำแผนเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน					
2. ครูมีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ผลงานเป็นไปตามมาตรฐานและเกณฑ์ที่กำหนด					
3. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนต่อสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด					
4. การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การให้รางวัลหรือผลตอบแทนต่อการวิจัยในชั้นเรียน					
5. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน					
6. ครูมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน					
7. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรไว้ครบถ้วน					
8. ครูมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอน					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง

กรุณาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติ (Act) ด้านการสังเกต (Observe) และด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน(Reflect) และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา

ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการวางแผน (Plan)

.....
.....
.....

ด้านการปฏิบัติ (Act)

.....
.....
.....

ด้านการสังเกต (Observe)

.....
.....
.....

ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect)

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ
นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

ชื่อผู้วิจัย นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิชาเอกบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.เก็จกนก เอื้อวงศ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

กศน.อำเภอ.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวต่อไปนี้

ประวัติการศึกษา.....

ประวัติการทำงาน.....

.....

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ณ กศน.....

ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการวางแผน (Plan)

ประเด็นคำถาม

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู กศน.

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญอย่างไรกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู

.....
.....

ในเรื่องปัญหาด้านการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู อะไรที่เป็นปัญหามากที่สุด

.....
.....
.....

3. ท่านมีแนวทางในการแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

.....
.....
.....

ด้านการปฏิบัติ (Act)

ประเด็นคำถาม

1. ท่านคิดว่าครู กศน. ทุกคนมีการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกระดับ และทุกภาคเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่าอะไรที่เป็นแรงจูงใจให้ครู มีการทำวิจัยในชั้นเรียน

.....
.....
.....

ในเรื่องปัญหาด้านการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู อะไรที่เป็นปัญหากับครูมากที่สุด

.....
.....
.....

3. ท่านมีแนวทางในการแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

.....
.....
.....

ด้านการสังเกต (Observe)

ประเด็นคำถาม

1. ท่านคิดว่าการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนมีผลอย่างไรกับงานวิจัยของคุณ

.....
.....
.....

2. การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือไม่

.....
.....
.....

3. คุณมีเครื่องมือในการสังเกตหรือไม่ อย่างไร

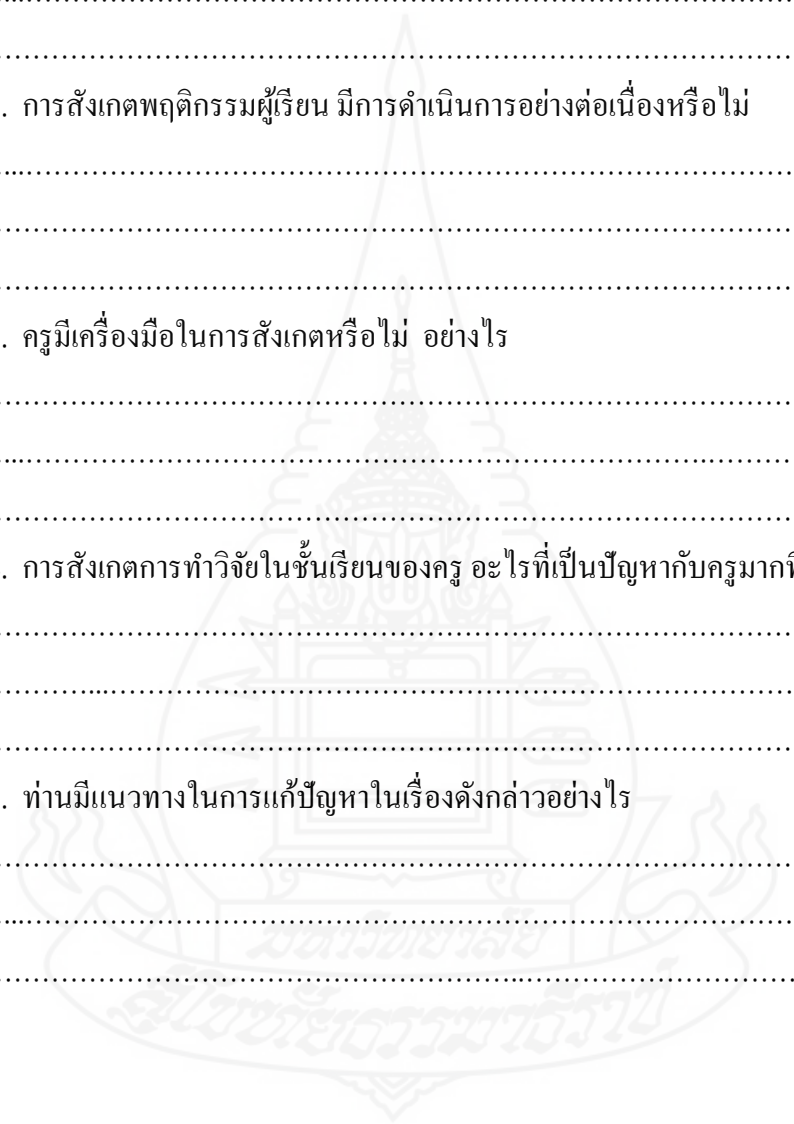
.....
.....
.....

4. การสังเกตการทำวิจัยในชั้นเรียนของคุณ อะไรที่เป็นปัญหากับคุณมากที่สุด

.....
.....
.....

5. ท่านมีแนวทางในการแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

.....
.....
.....

ด้านการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect)

ประเด็นคำถาม

1. สถานศึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรไว้ครบถ้วนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2. สถานศึกษาดำเนินการอย่างไรต่อผลงานวิจัยของครู อย่างไร

.....
.....
.....

3. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนต่อสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัดหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

4. ครูมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียน ไปปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้/การเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

5. การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู อะไรที่เป็นปัญหาที่มากที่สุด

.....
.....
.....

6. ท่านมีแนวทางในการแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ประเด็นคำถาม

1. ท่านคิดว่าท่านมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการทำวิจัยอย่างไร เพื่อให้การทำวิจัยในชั้นเรียน ประสบผลสำเร็จ และครูสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ต่อไปอย่างไร

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/518

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
9/9 หมู่ 9 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

31 ตุลาคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงข่องานวิจัย และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำงานวิจัย
เรื่อง สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย นั้น

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บ
รวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้
ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความตรงและความครอบคลุมเชิงเนื้อหา ทางสาขาวิชาจึง
ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและการบริหารการศึกษา ได้โปรด
พิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้
นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. อรรถพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8505 โทรสาร 0-2503-2870

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 08-1094-8074

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นายสุชาติ ถาวรระ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุโขทัย-ลก
จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
2. นางภาวนาภรณ์ ถาวรระ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
3. นางนิตยา ภูนาพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุคิริน
จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/590

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

9/9 หมู่ 9 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

26 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสุโขทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนฯ

จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชา
ศึกษาศาสตร์ วิชาเอกบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ทั้งนี้ จะมีให้เป็นกรรทบกวเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะ
เป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง
เครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. อรรถพร จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8505 โทรสาร 0-2503-2870

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/590

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
9/9 หมู่ 9 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

26 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนฯ

จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชา
ศึกษาศาสตร์ วิชาเอกบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนนทบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ จึง
เรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานของท่านในการอนุญาตให้ครูอัตราจ้างในตำแหน่งครู
ศูนย์การเรียนชุมชน และครูประจำกลุ่ม ได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่
นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. อรรถพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8505 โทรสาร 0-2503-2870

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/589

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
๙/9 หมู่ 9 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

26 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนฯ

จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชา
ศึกษาศาสตร์ วิชาเอกบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการ
เก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้
หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. อรรถพล จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8505 โทรสาร 0-2503-2870

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/591

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
9/9 หมู่ 9 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

26 ธันวาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน

ด้วย นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชา
ศึกษาศาสตร์ วิชาเอกบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สภาพและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากศูนย์
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์
เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะ
ได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2504-8505 โทรสาร 0-2503-2870

รายชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

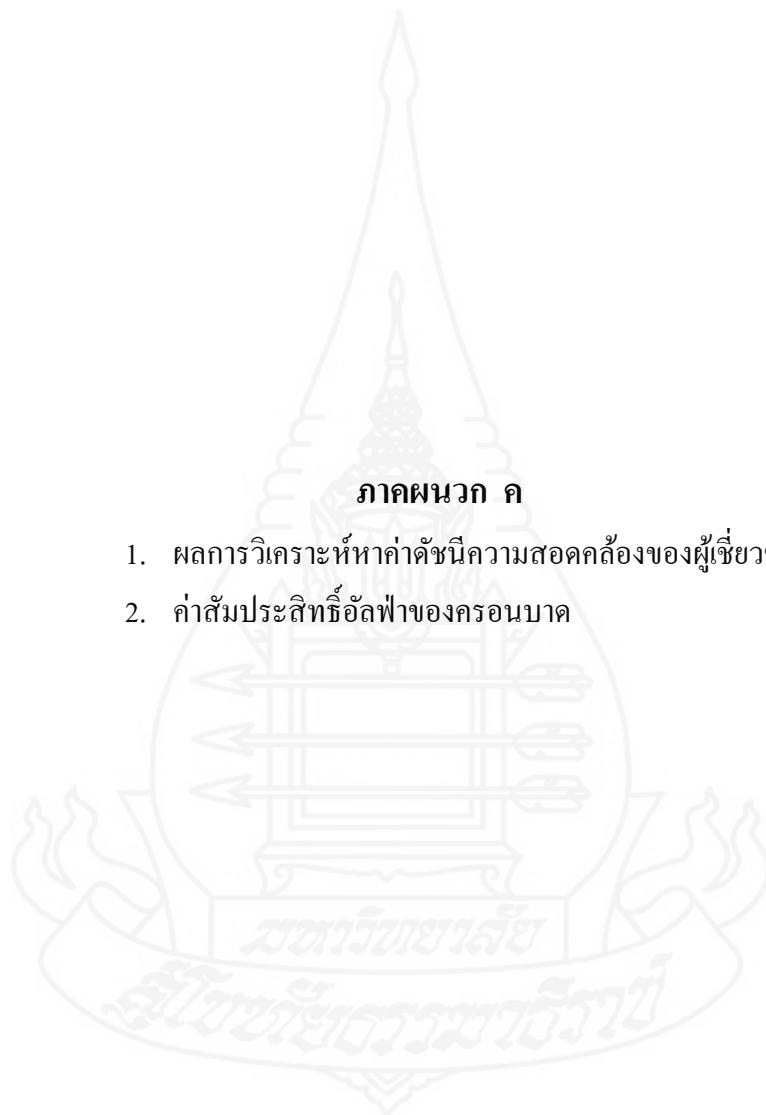
1.1 นายสุชาติ ถาวรระ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุโขทัย โท-ลก
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา
1.2 นางภวานาภรณ์ ถาวรระ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเวียง
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา
1.3 นางนิตยา วุณาพันธ์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุคริพ
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา
1.4 นางสิริกาญจน์ จันทร์สงค์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอโขง
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา

๒. ข้าราชการครู จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

2.1 นายอัปคุลชาติ สีดีเลาะ	ตำแหน่ง ครู ค.ศ.2
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา
2.2 นางนุรไอนี ดิสมานิตำแหน่ง ครู ค.ศ.2	วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา
2.3 นายอุดม เตชะ	ตำแหน่ง ครู ค.ศ.1
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี
2.4 นางสาวพีรภาว้ ทองแดง	ตำแหน่ง ครู ค.ศ.1
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา

ภาคผนวก ค

1. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
2. ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของกรอนบาค

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน ΣR	ค่า IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
16	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวมของ คะแนน ΣR	ค่า $IOC = \frac{\Sigma R}{N}$	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค

Reliability

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

—

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

*** Warning *** Zero variance items

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 30

Alpha = .8023

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวรอฮานี อาแวกาจิ
วัน เดือน ปีเกิด	21 มกราคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดปัตตานี
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2547 ปริญญาตรีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น วท.บ. (อุตสาหกรรมประมง) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตราง จังหวัดตราง</p> <p>พ.ศ. 2548 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา</p>
สถานที่ทำงาน	<p>ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสุไหงโก-ลก สำนักงาน กศน.จังหวัดนราธิวาส</p>
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ

